

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Ruimtelijke motivering ontwikkeling IKC De Vonkenmorgen, Schoolstraat 1 te Gendt

Gemeente Lingewaard

Definitief

BRO | a movares company

colofon

projectnaam
Ruimtelijke motivering ontwikkeling IKC De Vonkenmorgen, Schoolstraat 1 te Gendt

datum
6 maart 2025

projectnummer
P07556

opdrachtgever
Gemeente Lingewaard

BRO
projectleider
KBu

projectteam
AvdO, JvdA

review
JvdA

bron kaft
BRO

Willemsplein 2
5211 AK ’s-Hertogenbosch
+31 (0)73 208 91 55
info@bro.nl
www.bro.nl

BRO | a movares company

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Projectgebied 5
1.3 Proces 5
1.4 Leeswijzer 6

2 Beschrijving bestaande situatie 7

3 Voorgenomen ontwikkeling 9
3.1 Beoogd programma 9
3.2 Ruimtelijke inpassing 10
3.3 Klimaatadaptatie en duurzaamheid 10
3.4 Relatie met het 'Omgevingsplan gemeente Lingewaard' 11

4 Beleidsmatige aspecten en regelgeving in de fysieke leefomgeving 12
4.1 Rijksbeleid en Rijksregels 12
4.1.1 Nationale Omgevingsvisie 12
4.1.2 Instructieregels Rijk (AMvB's) 12
4.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking 13
4.1.4 Conclusie 13
4.2 Provinciaal beleid en provinciale regels 13
4.2.1 Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' 13
4.2.2 Omgevingsverordening provincie Gelderland 13
4.2.3 Conclusie 14
4.3 Regionaal beleid 14
4.3.1 Regionale Energie Strategie (RES) Arnhem – Nijmegen 14
4.3.2 Conclusie 14
4.4 Beleid waterschap Rivierenland 14
4.4.1 Watervisie 2050 15
4.4.2 Waterbeheerprogramma 2022-2027 'Versterken. Verbinden. Vergroenen' 15
4.4.3 Waterschapsverordening Waterschap Rivierenland 15
4.4.4 Conclusie 16
4.5 Beleid gemeente Lingewaard 16
4.5.1 Omgevingsvisie 16
4.5.2 Welstandsbeleid 16

5 Milieuaspecten in de fysieke leefomgeving 19
5.1 Verkeersgeneratie, - afwikkeling en parkeren 19
5.1.1 Toetsingskader 19
5.1.2 Onderzoek 19
5.1.3 Conclusie 21
5.2 Geluid 21
5.2.1 Toetsingskader 21
5.2.2 Onderzoek 22
5.2.3 Conclusie 24
5.3 Luchtkwaliteit 24
5.3.1 Toetsingskader 24
5.3.2 Onderzoek 25
5.3.3 Conclusie 25
5.4 Activiteiten en milieuzonering 26
5.4.1 Toetsingskader 26
5.4.2 Onderzoek 26
5.4.3 Conclusie 27
5.5 Omgevingsveiligheid 27
5.5.1 Toetsingskader 27
5.5.2 Onderzoek 29
5.5.3 Conclusie 30
5.6 Kabels en leidingen 30
5.6.1 Toetsingskader 30
5.6.2 Onderzoek 30
5.6.3 Conclusie 30
5.7 Elektromagnetische straling 30
5.7.1 Toetsingskader 31
5.7.2 Onderzoek 32
5.7.3 Conclusie 32
5.8 Trilling 32
5.8.1 Toetsingskader 32
5.8.2 Onderzoek 33
5.8.3 Conclusie 33
5.9 Natuur en landschap 33
5.9.1 Toetsingskader 33
5.9.2 Onderzoek 35
5.9.3 Conclusie 37
5.10 Ontplofbare oorlogsresten 37
5.10.1 Toetsingskader 37
5.10.2 Onderzoek 37
5.10.3 Conclusie 37
5.11 Bodem 37
5.11.1 Toetsingskader 37
5.11.2 Onderzoek 37
5.11.3 Conclusie 38
5.12 Weging van het waterbelang 38
5.12.1 Toetsingskader 38
5.12.2 Onderzoek 38
5.12.3 Conclusie 39
5.13 Archeologie, cultuurhistorie en landschap 39
5.13.1 Toetsingskader 39
5.13.2 Onderzoek 40
5.13.3 Conclusie 41
5.14 Gezondheid 41
5.14.1 Toetsingskader 41
5.14.2 Onderzoek 42
5.14.3 Conclusie 42
5.15 Mer-beoordeling 42
5.15.1 Toetsingskader 42
5.15.2 Onderzoek 42
5.15.3 Conclusie 43

6 Financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid 44
6.1 Financieel-economische haalbaarheid 44
6.1.1 Toetsingskader 44
6.2 Maatschappelijke verantwoording 44
6.2.1 Participatie en omgevingsdialoog 44
6.2.2 Vaststellingsprocedure 45
6.2.3 Bezwaar en beroep 45

Separate bijlagen

Bijlage 1 Tekeningen huidige situatie
Bijlage 2 Tekeningen en gegevens toekomstige situatie
Bijlage 3 Welstandsadvies
Bijlage 4 Verkeersonderzoek
Bijlage 5 Akoestisch onderzoek activiteiten IKC
Bijlage 6 Omgevingsadvies VGGM
Bijlage 7 Quickscan flora en fauna
Bijlage 8 Vervolgonderzoek vleermuizen en huismussen
Bijlage 9 Ecologisch werkprotocol
Bijlage 10 Documenten OO
Bijlage 11 Verkennend bodemonderzoek
Bijlage 12 Weging van het waterbelang
Bijlage 13 Archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek
Bijlage 14 Participatie

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om op het perceel aan de Schoolstraat 1 te Gendt een nieuw Integraal Kind Centrum (IKC) te realiseren. Het betreft een herinrichting van het terrein van het IKC ‘De Vonkenmorgen’, waarbij de bestaande panden zullen worden gesloopt, het terrein wordt opgeschoond en nieuwbouw wordt gerealiseerd.

Het huidige IKC huisvest momenteel enkel leerlingen van de onderbouw en een kinderopvang. De bovenbouw bevindt zich elders. Met voorliggend planvoornemen worden de leerlingen van de bovenbouw op dezelfde locatie ondergebracht. Het nieuwe gebouw zal daarmee plaats bieden aan circa 352 leerlingen. Bij de nieuwbouw van IKC De Vonkenmorgen is ook de realisatie van ruimtes voor kinderopvang inbegrepen. De start van de sloop- en bouwwerkzaamheden staat gepland in mei 2025.

Met de realisatie van het nieuwe IKC wordt de planologische toegestane bouwhoogte van maximaal 4 meter overschreden en wordt er buiten het bouwvlak gebouwd. Hierdoor wijkt het voorgenomen plan af van het vigerende bestemmingsplan ‘Kom Gendt’, dat is vastgesteld op 1 augustus 2013. Dit bestemmingsplan maakt sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 deel uit van het tijdelijk deel van het omgevingsplan van de gemeente Lingewaard. Om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken, moet van het planologisch regime worden afgeweken. Dit kan middels een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Onderhavige ruimtelijke motivering is essentieel voor het onderbouwen van deze afwijking. Hierin wordt aangetoond dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Figuur 1.1 Begrenzing projectgebied (bron: Kadastrale Kaart)

1.2 Projectgebied

Op onderhavige locatie, gelegen aan de Schoolstraat 1 te Gendt, bevindt zich één van de twee schoollocaties van het IKC De Vonkenmorgen. Het perceel is eigendom van SVPO 'De Linge' en staat kadastraal bekend als gemeente Gendt, sectie A, perceelnummer 3695. Het kent een oppervlakte van circa 6300 m^2. Het projectgebied ligt binnen de bebouwde kom van het dorp Gendt en bestaat voornamelijk uit bestrating, waaronder schoolpleinen en een parkeerplaats, evenals bebouwing met verspreide struiken, bomen, een haag en een grasveld (zie figuur 1.1). Aan de west- en noordzijde wordt het gebied begrensd door een lindelaan. In de directe omgeving van het projectgebied zijn woningen, maatschappelijke voorzieningen, horeca en detailhandel te vinden. Een gedetailleerde omschrijving van de ligging en begrenzing van het projectgebied volgt in hoofdstuk 2 ‘Beschrijving bestaande situatie’.

1.3 Proces

BOPA

In de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet staat de definitie van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) genoemd. Deze luidt als volgt:

“buitenplanse omgevingsplanactiviteit: activiteit, inhoudende:

a. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, of;
b. een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan.”

Artikel 5.1 van de Omgevingswet bevat de omgevingsvergunningplicht voor de omgevingsplanactiviteit. Hierin staat vermeld dat het verboden is zonder omgevingsvergunning een omgevingsplanactiviteit te verrichten, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval. Ook is hierin de omgevingsvergunningplicht voor een bouwactiviteit opgenomen. Op basis van artikel 5.1 van de Omgevingswet kan de realisatie van het nieuwe IKC worden gerealiseerd.

Voor een omgevingsvergunning voor een BOPA geldt in beginsel de reguliere procedure, tenzij het bevoegd gezag anders besluit. Zodoende is er sprake van een beslistermijn van 8 weken (eenmaal verlenging mogelijk van maximaal 6 weken middels artikel 16.65, lid 1 en 2 Omgevingswet).

Artikel 5.18 van de Omgevingswet bevat de grondslag voor de beoordelingsregels van omgevingsplanactiviteiten. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat algemene beoordelingsregels voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een BOPA. Hierin staat dat de vergunning enkel wordt verleend met het oog op een ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’ (ETFAL) (artikel 8.0a, tweede lid). Bij ETFAL moet sprake zijn van een balans tussen beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving.

In onderhavige ruimtelijke motivering worden alle relevante gevolgen van de voorgenomen ontwikkeling voor de fysieke leefomgeving uiteengezet en wordt onderbouwd dat de ontwikkeling in overeenstemming is met ET-FAL en uitvoerbaar is.

1.4 Leeswijzer

Voorliggende ruimtelijke motivering bestaat uit verschillende onderdelen. Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk 2 een beschrijving van de bestaande situatie ter plaatse van het projectgebied. In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de voorgenomen ontwikkeling en de relatie met het omgevingsplan. In hoofdstuk 4 wordt gemotiveerd op welke wijze de ontwikkeling past binnen de geldende beleidskaders, regelgeving en visie/doelen op Rijks-, provinciaal, regionaal, waterschaps- en gemeentelijk niveau. Hierna volgt in hoofdstuk 5 een beoordeling van het planvoornemen aan de milieuaspecten met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Tot slot wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op de financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het initiatief. De plantekening en onderzoeksrapporten zijn als separate bijlagen toegevoegd.

2 Beschrijving bestaande situatie

Het projectgebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van het dorp Gendt tussen de Schoolstraat, Hendrik Braamstraat en Batouwestraat. Gendt ligt aan de rivier de Waal en maakt deel uit van de gemeente Lingewaard.

Op dit moment is er bebouwing aanwezig met een onderwijsfunctie (zie figuur 2.1). Deze bebouwing bestaat uit één bouwlaag met een flauwe kap en kent een oppervlakte van 1644 m². Het huidige IKC De Vonkenmorgen huisvest leerlingen van de onderbouw en kent een kinderopvang. Het IKC bestaat uit een gebouw met leslokalen en andere faciliteiten, evenals een speelplaats met voorzieningen zoals een zandbak en een klimtoestel.

Het projectgebied bestaat voornamelijk uit bebouwing en bestrating, met enkele verspreide struikbeplantingen en bomen. In het zuiden van het gebied, aan de Batouwestraat, bevindt zich een grasveld met een haag en enkele bomen. Aan de west- en noordzijde van het IKC loopt een lindelaan. Onder de lindebomen aan de westkant en bij de parkeerplaats in het noordwesten is er ondergroei van struiken en knipbeplanting.

Het projectgebied wordt omringd door diverse functies, waaronder woningen, maatschappelijke voorzieningen, detailhandel en horeca.

Enkele impressies van de huidige situatie van het projectgebied zijn weergegeven in figuur 2.2.

Figuur 2.1 Weergave huidige situatie (bron: GAJ | VBW Architecten)

Figuur 2.2 Impressie huidige bebouwing IKC De Vonkenmorgen (bron: Google Maps)

3 Voorgenomen ontwikkeling

3.1 Beoogd programma

Met voorliggend planvoornemen op de locatie Schoolstraat 1 te Gendt wordt een modern gebouw voor het nieuwe IKC gerealiseerd, ter vervanging van het verouderde pand. Het terrein met bijbehorende voorzieningen zal daarmee herontwikkeld worden.

Het huidige IKC huisvest momenteel enkel leerlingen van de onderbouw en een kinderopvang. De bovenbouw bevindt zich elders. Met voorliggend planvoornemen worden de leerlingen van de bovenbouw op dezelfde locatie ondergebracht. Het nieuwe gebouw zal daarmee plaats bieden aan circa 352 leerlingen en zal bestaan uit twee bouwlagen. Op de begane grond worden de voorzieningen voor de onderbouw gerealiseerd. Op de eerste verdieping worden de voorzieningen voor de midden- en bovenbouw ondergebracht. De totale bruto vloeroppervlakte (bvo) van het gebouw bedraagt 2.450 m², waarvan 1.369 m² op de begane grond en 1.081 m² op de eerste verdieping.

Verschillende ruimtes zullen worden gerealiseerd, zoals een conciërge- en EHBO-ruimte, een kantoorruimte, teamruimtes, slaapkamers, kinder- en personeelstoiletten, verschoonruimtes, werkkasten en bergingen, een speellokaal, en een projectruimte/atelier.

Op het terrein rondom het IKC worden sport- en speelvoorzieningen aangelegd. Zo zijn er sportactiviteiten, een vrije spelzone en gras, waar kinderen zich vrij kunnen bewegen en spelen. Daarnaast is er ruimte voor toestelgebonden spel, constructie- en fantasiespel, en actief spel. Verder wordt er een hoek ingericht waar met name de leraren kunnen zitten en toekijken. Ook is er een zandgedeelte toegevoegd, wat het spelplezier van de kinderen verder vergroot.

Figuur 3.1 Toekomstige situatie (bron: GAJ | VBW Architecten)

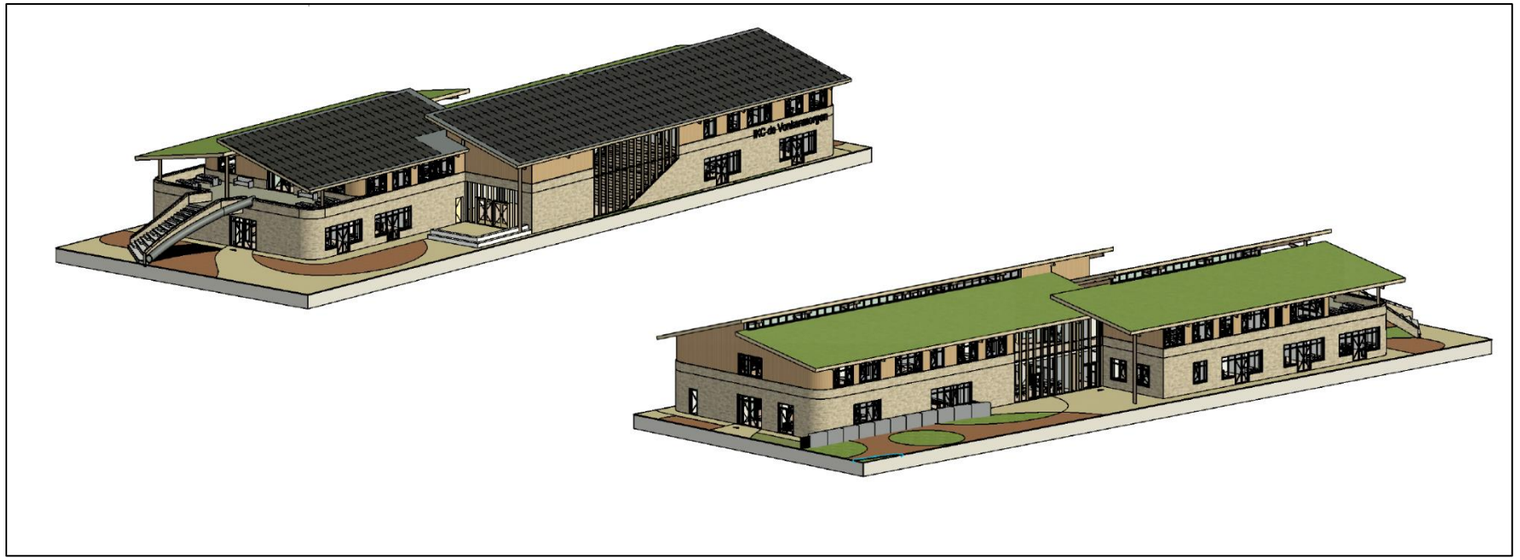
Daarnaast worden er nieuwe parkeerfaciliteiten aangelegd voor zowel auto's als fietsen. In totaal worden 233 fietsparkeerplaatsen voor leerlingen gerealiseerd, verdeeld over een oppervlakte van 275 m^2. Het personeel/leraren krijgen eigen, overdekte en afsluitbare fietsparkeerplekken. In paragraaf 5.1 ‘Verkeersgeneratie, -afwikkeling en parkeren’ wordt hier nader op ingegaan aan de hand van het toetsingskader, waarin de CROW-normen en gemeentelijke parkeernormen als leidraad worden gebruikt.

3.2 Ruimtelijke inpassing

De nieuwbouw van het beoogde IKC zal bestaan uit een compact gebouw met een kleinere footprint dan de huidige bebouwing. Het gebouw krijgt twee bouwlagen met een kap (zie figuur 3.2). Dankzij de voorziene bouwhoogte en vormgeving sluit de bebouwing ruimtelijk en stedenbouwkundig logisch aan bij de bestaande omgeving.

Het gebouw heeft een verspringende opzet, waardoor het qua schaal goed aansluit bij de bebouwing in de wijk en een massale bebouwingswand wordt voorkomen. Het gebouw is centraal op de kavel geplaatst, wat zorgt voor ruimte rondom het gebouw en een goede balans tussen bebouwing en open ruimte. De kapvorm van het dak sluit aan bij de omliggende woningen, die eveneens worden gekenmerkt door een vergelijkbare dakvorm.

Het ontwerp kent een duidelijke horizontale geleding. De begane grond wordt uitgevoerd in metselwerk dat lokaal in de steenfabriek van het dorp wordt geproduceerd. Dit is niet alleen een duurzame keuze vanwege de beperkte transportafstanden, maar ook een product waar het dorp trots op is. De verdieping krijgt een lichte opbouw van zoveel mogelijk ‘biobased’ materialen, zoals hout en bamboe. Deze materialen groeien tijdens de levensduur van het gebouw opnieuw aan in duurzaam beheerde bossen, waardoor uitputting van de aarde wordt voorkomen.

Figuur 3.2 3D-tekeningen zuidwestzijde en noordoostzijde (bron: GAJ | VBW Architecten)

Het dak wordt aan de zuidzijde voorzien van zonnepanelen voor het opwekken van duurzame energie. De noordzijde krijgt een groendak, dat bijdraagt aan de biodiversiteit in de omgeving.

3.3 Klimaatadaptatie en duurzaamheid

Met het planvoornemen wordt aandacht besteed aan zowel klimaatadaptatiemaatregelen als duurzaamheidsinitiatieven om een ecologisch verantwoorde leefomgeving te creëren. Het schoolplein wordt op een passende en groene wijze ingericht, waarbij aandacht wordt besteed aan biodiversiteit. Deze aanpak draagt bij aan een duurzame en aantrekkelijke buitenruimte die aansluit bij de karakteristieken van de omgeving. Het terrein wordt ingericht met grasvlakten die samen een oppervlakte van 396 m^2 beslaan. Daarnaast is er een gevarieerde begroeiing aangelegd, verspreid over 713 m^2. Verder worden drie nieuwe bomen aangeplant. Dit om het verlies van drie bomen, welke in slechte conditie verkeren, te compenseren. Dit draagt niet alleen bij aan de biodiversiteit, maar ook aan een groene en aantrekkelijke leefomgeving voor de leerlingen van het IKC. De bomen maken onderdeel uit van een belangrijke groenstructuur die niet alleen het dorpse karakter van de omgeving versterkt, maar ook een bepalend en herkenbaar element vormt voor de omgeving. Om het natuurlijke karakter te versterken, worden op diverse plekken houtsnippers gebruikt, met een totale oppervlakte van 1552 m^2, wat zorgt voor een duurzame en onderhoudsvriendelijke bodembedekking. Ook maakt een groen dak deel uit van het plan. Deze combinatie van groen en natuurlijke materialen maakt het terrein zowel ecologisch verantwoord als aantrekkelijk, waarbij het klimaatbestendig is ingericht tegen de uitdagingen van wateroverlast en droogte. In het plan is ook veel aandacht voor het gebruik van duurzame bouwmaterialen zoals baksteen, bamboe, composiet/hout, gelami-

neerd hout en aluminium. Deze materialen bevorderen een milieuvriendelijke en energie-efficiënte bouw. Daarnaast wordt het dak van het IKC voorzien van zonnepanelen, die de energiebehoefte van het gebouw op een duurzame manier ondersteunen. De inrichting van schoolgebouw en het terrein is als separate bijlage toegevoegd aan onderhavige ruimtelijke motivering.

3.4 Relatie met het ‘Omgevingsplan gemeente Lingewaard’

De projectlocatie is opgenomen in het geldende bestemmingsplan ‘Kom Gendt’, dat is vastgesteld op 1 augustus 2013. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 gelden alle huidige bestemmingsplannen van rechtswege als het tijdelijke deel van het omgevingsplan van iedere gemeente (art. 22.1, onder a Omgevingswet; artikel 4.6, lid 1 Invoeringswet). Het bestemmingsplan ‘Kom Gendt’ wordt een ‘omgevingsplan van rechtswege’ genoemd en is onderdeel van het tijdelijke deel van het ‘Omgevingsplan gemeente Lingewaard’ (verder te noemen: omgevingsplan).

Bestaande functie, bouw- en gebruiksmogelijkheden

Op het perceel rust de enkelbestemming ‘Maatschappelijk’. In figuur 3.3 is de uitsnede van het bestemmingsplan met het projectgebied in rode omlijning weergegeven. Gronden met de bestemming ‘Maatschappelijk’ zijn bestemd voor (artikel 9.1 van de bestemmingsregels):

a. *het uitoefenen van activiteiten gericht op de sociale, maatschappelijke, educatieve en openbare dienstverlening, waaronder:*
1. *gezondheidszorg; en/of*
2. *zorg en welzijn; en/of*
3. *jeugd/kinderopvang; en/of*
4. *onderwijs; en/of*
5. *religie; en/of*
6. *uitvaart/begraafplaats; en/of*
7. *bibliotheken; en/of*
8. *openbare dienstverlening; en/of*
9. *verenigingsleven; en/of*

b. *een begraafplaats, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'begraafplaats';*

met de daarbij behorende:

c. *wegen en paden;*
d. *groenvoorzieningen;*
e. *parkeervoorzieningen;*
f. *waterlopen en waterpartijen;*
g. *duikers.*

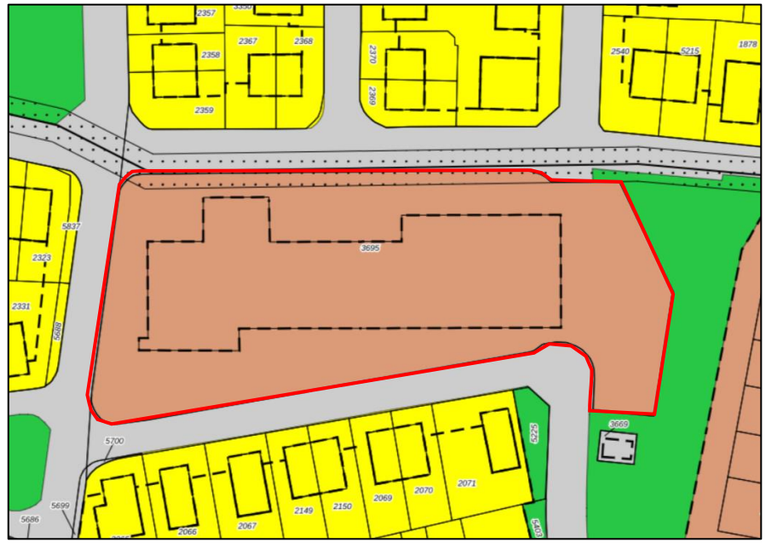
Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels (artikel 9.2.1 bestemmingsregels):

a. *gebouwen mogen uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'bouwvlak' worden gebouwd;*
b. *ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' geldt het aangeduide bebouwingspercentage als maximum; voor zover geen aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' is opgenomen, mag ter plaatse van de aanduiding 'bouwvlak' het vlak volledig worden bebouwd;*
c. *de goothoogte mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goothoogte (m)' met deze aanduiding is aangeduid;*
d. *de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale bouwhoogte (m)' met deze aanduiding is aangeduid;*
e. *de goot- en bouwhoogte mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte (m)' met deze aanduiding is aangeduid.*

Het bijbehorende bouwvlak kent een maatvoeringseis van een maximale bouwhoogte van 4 meter. Verder is in het noordelijke deel van het projectgebied een rioolleiding gelegen. Deze is aangeduid met de dubbelbestemming ‘Leiding - Riool’.

Strijdigheden met het omgevingsplan

In aanvulling op het voorgaande is het perceel reeds bestemd voor het beoogde doel: een gebouw voor een basisschool met onderwijsfunctie. Binnen de huidige bestemming is het toegestaan om een dergelijk gebouw te realiseren. Echter, een deel van de nieuwbouw wordt buiten het bouwvlak gerealiseerd. Tevens wordt de bouwhoogte van maximaal 4 meter overschreden. Hierdoor voldoet het voorgenomen project niet aan de gestelde bouwregels, wat het initiatief in strijd maakt met het omgevingsplan met betrekking tot de regels voor bouwactiviteiten.

Figuur 3.3 Uitsnede bestemmingsplan ‘Kom Gendt’ met aanduiding projectgebied (bron: Ruimtelijke Plannen)

4 Beleidsmatige aspecten en regelgeving in de fysieke leefomgeving

4.1 Rijksbeleid en Rijksregels

4.1.1 Nationale Omgevingsvisie

Met de Nationale omgevingsvisie (NOVI) geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Uitgangspunt in de nieuwe aanpak is dat ingrepen in de leefomgeving niet los van elkaar plaatsvinden, maar in samenhang. Om dit te kunnen bewerkstelligen laat het Rijk de inrichting van de fysieke leefomgeving meer over aan de decentrale overheden en komt de gebruiker centraal te staan.

Het Rijk blijft verantwoordelijk voor het systeem de fysieke leefomgeving. Daarnaast kan een rijksverantwoordelijkheid aan de orde zijn indien:

- een onderwerp nationale baten en/of lasten heeft en de doorzettingsmacht van provincies en gemeenten overstijgt, bijvoorbeeld het reserveren van ruimte voor militaire activiteiten en het stellen van opgaven in de stedelijke regio's rondom de mainports, brainports, greenports en valleys;
- over een onderwerp internationale verplichtingen of afspraken zijn aangegaan, bijvoorbeeld het stimuleren van biodiversiteit, duurzame energie, watersysteemherstel of het beschermen van werelderfgoed;
- een onderwerp provincie- of landsgrensoverschrijdend is een ofwel een hoog afwentelrisico kent ofwel in beheer bij het Rijk is. Bij dit laatste gaat het bijvoorbeeld om de hoofdnetten van weg, spoor, water en energie, maar ook de bescherming van gezondheid van inwoners is op rijksniveau relevant.

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten:

1. ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. duurzaam economisch groeipotentieel;
3. sterke en gezonde steden en regio's;
4. toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is om combinaties te maken en win-win situaties te creëren, dit is echter niet altijd mogelijk. In die gevallen dienen belangen te worden afgewogen. Hiervoor gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: in het verleden is scheiding van functies te vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI zoeken we naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte.
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere.
3. Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze samenleving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van toekomstige generaties.

Doorwerking projectgebied

Hoewel de NOVI geldend is voor het gehele Nederlandse grondgebied, is er geen sprake van directe doorwerking in het projectgebied. Gelet op de aard en locatie van de ontwikkeling zijn er geen nationale belangen in het geding. Afwegingen met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen dienen in dat geval te worden gemaakt op gemeentelijk niveau.

4.1.2 Instructieregels Rijk (AMvB's)

Artikel 8.0b, eerste lid, van het Bkl bepaalt dat bij een aanvraag om een buitenplanse omgevingsvergunning de instructieregels in hoofdstuk 5 van het Bkl, de provinciale instructieregels en eventuele instructies het beoordelingskader vormen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Uit het tweede lid van artikel 8.0b van het Bkl volgt dat de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit geweigerd wordt als:

a. de activiteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van instructie(regel)s;
b. de omgevingsplanactiviteit betrekking heeft op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan (opvolger van het voorbereidingsbesluit);
c. de omgevingsplanactiviteit het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door provincie of Rijk, belemmert.

Het Bkl bevat instructieregels voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties voor onder andere de volgende hoofdonderwerpen:

- Algemene bepalingen (paragraaf 5.1.1 Bkl);
- Waarborgen van veiligheid (paragraaf 5.1.2 Bkl);
- Beschermen van waterbelangen (paragraaf 5.1.3 Bkl);
- Beschermen van gezondheid en milieu (paragraaf 5.1.4 Bkl), waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit;
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed (paragraaf 5.1.5 Bkl), waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking;
- het behoud van ruimte voor toekomstige functies (paragraaf 5.1.6 Bkl) voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden;
- het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten (paragraaf 5.1.7 Bkl), waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën;
- het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (paragraaf 5.1.8 Bkl).

Voor de instructieregels voor bovenstaande thema's is een toepassingsbereik bepaald. Het is mogelijk dat een thema niet van toepassing is op een specifieke activiteit.

Doorwerking projectgebied
In deze ruimtelijke motivering wordt in hoofdstuk 5 'Milieuaspecten in de fysieke leefomgeving' gedetailleerd ingegaan op de doorwerking van het projectgebied. Het geeft een grondige bespreking van de bovenstaande onderwerpen, waarbij wordt aangegeven in welke mate ze voldoen aan de instructieregels van het Bkl. Hierdoor wordt een helder inzicht geboden in de naleving van deze regels binnen het projectgebied.

4.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking
Binnen het omgevingsplan is de beoogde ontwikkeling niet toegestaan. Om de ontwikkeling formeel mogelijk te maken, is het noodzakelijk om af te wijken van het omgevingsplan. Daarbij is het doorlopen van de Ladder voor duurzame verstedelijking verplicht voor iedere 'nieuwe stedelijke ontwikkeling', op grond van artikel 5.129g lid 1 van het Bkl. De Ladder voor duurzame verstedelijking is een instructieregel voor zorgvuldig ruimtegebruik en het tegengaan van leegstand.

Een stedelijke ontwikkeling is de ontwikkeling of uitbreiding van een bedrijventerrein, een zeehaventerrein, een woningbouwlocatie, kantoren, een detailhandel voorziening, of een andere stedelijke voorziening die voldoende substantieel is. In artikel 5.129g Bkl staat geen ondergrens genoemd. Op basis van vaste jurisprudentie wordt gesteld dat bij woningbouw een plan vanaf 12 woningen een nieuw stedelijke ontwikkeling is. Voor alle andere stedelijke functies wordt een oppervlakte van 500m^2 BVO aangehouden als ondergrens.

Doorwerking projectgebied
Voorliggend planvoornemen bestaat uit de bouw van een nieuw IKC. Dit initiatief wordt niet beschouwd als een nieuwe stedelijke ontwikkeling, gezien er geen sprake is van een functiewijziging en de bebouwingsoppervlakte afneemt (de bebouwingsoppervlakte wordt 275 m^2 kleiner). Daarnaast is het IKC van maatschappelijk belang. Er bestaat een algemene behoefte aan goede voorzieningen voor basisonderwijs, voor- en naschoolse opvang en peuteraanbod, op één centrale locatie. Een ladder voor duurzame verstedelijking is daarom niet noodzakelijk.

4.1.4 Conclusie
De beoogde activiteit past binnen de doelstellingen en het beleid van het Rijk.

4.2 Provinciaal beleid en provinciale regels
4.2.1 Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland'
Op 19 december 2018 heeft de Provinciale Staten van Gelderland de Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' vastgesteld. De Omgevingsvisie betreft een brede, lange termijnvisie op de toekomst van de provincie met betrekking tot alle aspecten van de fysieke leefomgeving. Het geeft invulling aan hoe de provincie tot en met het jaar 2050, met 2030 als tussendoel, zich op een integrale en toekomstbestendige manier kan ontwikkelen. De provincie Gelderland ziet veel op zich afkomen. Het energievraagstuk, klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, digitalisering en internationalisering. Deze wereldwijde ontwikkelingen raken ook Gelderland en zetten druk op de Gelderse leefomgeving. Daarom zet de provincie Gelderland in op een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

Hoofdopgaven
In de Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' is een beschrijving van de strategische hoofdopgaven opgenomen. Deze zijn onderverdeeld in zeven thema's: energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving. Drie belangrijke ambities zijn:

1. In 2050 is Gelderland klimaatbestendig. We zijn goed voorbereid en toegerust op de gevolgen van klimaatverandering: wateroverlast, droogte, hittestress en overstromingsgevaar;
2. In 2050 gaat het goed met de biodiversiteit in Gelderland. In Gelderland wordt natuurinclusief gewerkt. Biodiversiteit wordt overal waar mogelijk versterkt en ingepast, óók buiten de specifiek als natuur aangewezen gebieden;
3. Een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen.

Deze opgaven, die Gelderland-breed spelen, dienen met inachtneming van de specifieke eigenschappen die Gelderland bezit op een integrale en toekomstbestendige manier te worden geïmplementeerd.

Doorwerking projectgebied
Voorliggend planvoornemen sluit goed aan bij de ambities die zijn gesteld in de provinciale omgevingsvisie. Een belangrijk onderdeel van het plan is het nemen van maatregelen om het projectgebied klimaatbestendig en waterrobuust in te richten. Dit wordt onder meer gerealiseerd door de aanleg van diverse vergroeningsmaatregelen, die bijdragen aan een duurzaam en veerkrachtig waterbeheer. Daarnaast draagt het plan bij aan de verbetering van het woon- en leefklimaat in het gebied. Door het verouderde schoolgebouw te vervangen door moderne nieuwbouw, wordt de esthetiek, functionaliteit en leefbaarheid van het gebied opgewaardeerd. De provinciale omgevingsvisie bevat echter geen specifieke ambities of richtlijnen op het gebied van onderwijs of het creëren van nieuwe onderwijsvoorzieningen, zoals dit project.

4.2.2 Omgevingsverordening provincie Gelderland
Vanuit de Omgevingswet moet de provincie naast een Omgevingsvisie ook een Omgevingsverordening vaststellen voor haar grondgebied. De Omgevingsverordening vormt een nadere uitwerking van beleid en maatregelen in een (omgevings)programma over hoe ambities uit de Omgevingsvisie gerealiseerd moeten worden.

De regels die in de Omgevingsverordening staan gelden voor zowel initiatiefnemers, inwoners en bedrijven als voor bestuursorganen van de overheid. Regels voor initiatiefnemers, inwoners en bedrijven zijn algemene regels voor activiteiten. Deze regels bevatten voorwaarden om bepaalde activiteiten te verrichten en geven ook aan of je bijvoorbeeld eerst een melding moet doen of een vergunning moet aanvragen voordat je met de activiteit mag beginnen.

Artikel 8.0b, eerste lid, van het Bkl bepaalt dat bij een aanvraag om een buitenplanse omgevingsvergunning de instructieregels in hoofdstuk 5 van het Bkl, de provinciale instructieregels en eventuele instructies het beoordelingskader vormen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Uit het tweede lid van artikel 8.0b van het Bkl volgt dat de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit geweigerd wordt als:

a. de activiteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van instructie(regel)s;
b. de omgevingsplanactiviteit betrekking heeft op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan (opvolger van het voorbereidingsbesluit);
c. de omgevingsplanactiviteit het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door provincie of Rijk, belemmert.

Op 2 januari 2024 is de ‘Omgevingsverordening provincie Gelderland’ van kracht. Deze omgevingsverordening bevat rechtstreeks werkende regels voor activiteiten en stelt regels voor ruimtegebruik en nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die gemeenten in acht moeten nemen bij het maken of wijzigingen van een omgevingsplan of het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Doorwerking projectgebied

Volgens de ‘Omgevingsverordening provincie Gelderland’ gelden op de projectlocatie regels voor enkele gebiedsaanwijzingen, omgevingswaarden en activiteiten. Gelet op het planvoornemen zijn enkel de gebiedsaanwijzing ‘Gelderse streek Over-Betuwe’ en de activiteit ‘flora- en fauna-activiteiten in Gelderland’ van belang. In artikel 5.41 staat het volgende vermeld: “Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op locaties binnen de Gelderse streek Over-Betuwe wordt bij een nieuwe activiteit of ontwikkeling rekening gehouden met de voor die streek vastgestelde kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van het landschap als bedoeld in bijlage Kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen landschap Gelderse streek Over-Betuwe.” In paragraaf 5.13 ‘Archeologie, cultuurhistorie en landschap’ van onderhavige ruimtelijke motivering wordt aangegeven op welke manier rekening wordt gehouden met het landschap. In paragraaf 4.2.2 van de omgevingsverordening zijn regels opgenomen met betrekking tot flora- en fauna-activiteiten. Voor het planvoornemen is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. De conclusie hiervan staat vermeld in paragraaf 5.9 ‘Natuur en landschap’. Kortom, dit planvoorstel draagt bij aan duurzame ontwikkeling en aan de bescherming en verbetering van het leefmilieu. De herontwikkeling van het terrein van het IKC De Vonkenmorgen zorgt voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Zoals eerder vermeld, wordt er rekening gehouden met biodiversiteit en natuur binnen het projectgebied. Bovendien voldoet het planvoorstel aan maatschappelijke behoeften door een verouderd schoolgebouw te vervangen door nieuwbouw voor onderwijsdoeleinden.

4.2.3 Conclusie

De activiteit past binnen de doelstellingen en het beleid van de provincie.

4.3 Regionaal beleid

In artikel 2.2, lid 2 van de Omgevingswet is de mogelijkheid tot gezamenlijke besluitvorming of taakuitvoering opgenomen. Het gaat daarbij niet om (extra) besluiten over de uitoefening van bevoegdheden of taken, maar om het gezamenlijk nemen van een besluit of het gezamenlijk uitvoeren van een taak met betrekking tot het gemeenschappelijke grondgebied. Tegenwoordig overstijgen veel opgaven het lokale belang.

4.3.1 Regionale Energie Strategie (RES) Arnhem – Nijmegen

In het Klimaatakkoord uit 2019 is afgesproken dat 30 energieregio’s in Nederland de mogelijkheden in hun gebied onderzoeken voor grootschalige opwek van zonne- en windenergie op land. Een van deze energieregio’s is de Regio Arnhem Nijmegen, bestaande uit 16 gemeenten, provincie Gelderland, 3 waterschappen en de netbeheerder Liander. De regio is in 2019 gestart met de RES 1.0, die in 2021 is vastgesteld. In deze strategie worden keuzes gemaakt over de wijze van duurzame elektriciteitsopwekking, het gebruik van warmtepompen en de logistiek van elektriciteit en warmte. Concrete zoekgebieden voor duurzame elektriciteitsopwekking zijn vastgesteld, en er zijn afspraken gemaakt over verdere uitwerking en samenwerking. Vervolgens is er nader onderzoek gedaan naar de milieueffecten van deze zoekgebieden, resulterend in een milieueffectrapportage in 2023. Het is aan bestuurders van gemeenten, provincie en waterschappen om de conclusies van dit rapport te evalueren. De uitkomsten van dit onderzoek worden ook gebruikt om de RES 1.0 aan te scherpen in een RES 2024. De Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen zal de zoekgebieden voor windturbines en zonnevelden bepalen in de Regionale Energiestrategie (RES) 2.0.

Doorwerking projectgebied

Het project sluit aan bij de RES van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen. Er wordt bijgedragen aan de opwekking van duurzame energie door zonnepanelen op het dakvlak te plaatsen.

4.3.2 Conclusie

De activiteit past binnen de regionale doelstellingen en het regionale beleid.

4.4 Beleid waterschap Rivierenland

Omdat het projectgebied in het beheergebied van waterschap Amstel, Gooi en Vecht valt, wordt hier specifiek het beleid van het desbetreffende waterschap besproken.

Omdat het projectgebied in het werkgebied van waterschap Rivierenland is gelegen, wordt hier specifiek ingegaan op het beleid van het desbetreffende waterschap.

4.4.1 Watervisie 2050

Door waterschap Rivierenland is op 25 september 2020 de 'Watervisie 2050 'Water verbindt in een dynamisch rivierengebied' opgesteld. Hierin is een langetermijnvisie opgenomen met een gewenst toekomstbeeld, waarin onder andere de volgende punten centraal staan:

- Het rivierengebied is dan een klimaatbestendig gebied, met veel ruimte voor groen en water.
- De rivierdijken zijn robuust en zorgen voor veiligheid tegen overstromingen.
- Het gebied is ingericht op perioden met extreem weer.
- De inrichting van het rivierengebied is afgestemd op de kenmerken van het gebied en de beschikbaarheid van water.
- De bebouwde omgeving is klimaatbestendig ingericht.
- Het water in het rivierengebied is van goede kwaliteit en draagt bij aan een florerende natuur.
- Het rivierengebied is klimaatneutraal en we werken circulair.
- Etc.

Om een toekomstbestendig rivierengebied te creëren, zijn de volgende 7 principes opgenomen om belangen te kunnen afwegen, opgaven te prioriteren en heldere beleidskeuzes te maken:

- De natuurlijke kenmerken van de ondergrond vormen het uitgangspunt voor ons werk.
- Water is bepalend voor de inrichting van het gebied.
- We zijn zuinig op water en grondstoffen.
- Bescherming van het gebied tegen overstromingen is onze focus.
- We pakken uitdagingen op binnen deze generatie en wentelen niet af.
- Waterbeheer van de toekomst: we maken maatschappelijk verantwoorde keuzes.
- Met elkaar zorgen we voor een toekomstbestendig rivierengebied

Bovenstaande principes zetten de koers naar een toekomstbestendig rivierengebied. Op 9 thema's worden concrete stappen gezet:

- Ontwikkelen in optimaal waterbeheer.
- Beschermen tegen overstromingen.
- Voorbereiden op extreem weer.
- Water eerlijk verdelen.
- Werken aan schoon water.
- Bijdragen aan een fijne leefomgeving voor mens en natuur.
- Toewerken naar klimaat- en energieneutraliteit.
- Toewerken naar circulariteit.
- Werken als deskundige en omgevingsbewuste waterpartner.

Doorwerking projectgebied

In paragraaf 5.12 'Weging van het waterbelang' wordt de doorwerking van de Watervisie 2050 van waterschap Rivierenland in het projectgebied en de voorgenomen ontwikkeling nader beschouwd.

4.4.2 Waterbeheerprogramma 2022-2027 'Versterken. Verbinden. Vergroenen'

De Watervisie 2050 is uitgewerkt in het waterbeheerprogramma 2022-2027 'Versterken. Verbinden. Vergroenen.', dat op 26 november 2021 door het waterschap Rivierenland is opgesteld. Volgens de Omgevingswet zijn waterschappen verplicht een waterbeheerprogramma op te stellen. In het waterbeheerprogramma staan oplossingen, maatregelen en ideeën voor de korte termijn (periode van 6 jaar). Deze worden vervolgens in projecten en in het reguliere beheer en onderhoud door het waterschap gerealiseerd. Het bevat een gebiedsgerichte aanpak voor verschillende deelgebieden. In het waterbeheerprogramma zijn per waterthema de doelstellingen en maatregelen genoemd, zodat een aantrekkelijk en toekomstbestendig rivierengebied ontwikkeld kan worden. Er wordt in aangegeven hoe wordt ingespeeld op de veranderende omstandigheden, zoals klimaatverandering, de stikstofproblematiek, energietransitie, gezondheid, etc. Voor een beeld hiervan wordt verwezen naar het waterbeheerprogramma zelf.

Doorwerking projectgebied

Een nadere bespreking van de doorwerking van het waterbeheerprogramma in het projectgebied en de voorgenomen ontwikkeling volgt in paragraaf 5.12 'Weging van het waterbelang'. In deze paragraaf wordt aangegeven welke concrete maatregelen worden genomen op de eerdergenoemde thema's.

4.4.3 Waterschapsverordening Waterschap Rivierenland

Op 2 januari 2024 is de 'Waterschapsverordening Waterschap Rivierenland' in werking getreden. Een dergelijke waterschapsverordening wordt opgesteld voor het beheer van de diverse wateraspecten en het watersysteem.

De waterschapsverordening vervangt de voormalige Keur en bijbehorende algemene regels en heeft met de inwerkingtreding van de Omgevingswet een andere opzet gekregen. In de waterschapsverordening staan alle regels die bepalen welke activiteiten waar in het werkgebied mogen plaatsvinden en onder welke voorwaarden. De regels zijn nu specifiek gekoppeld aan bepaalde gebieden waar ze gelden en toegespitst op activiteiten die iemand kan doen. In de omgevingsverordening van waterschap Rivierenland zijn de regels gericht op:

- het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste en de gevolgen daarvan;
- het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem;
- het vervullen van maatschappelijke functies door het watersysteem;
- het beschermen en verbeteren van de doelmatige werking van een zuiveringstechnisch werk;
- het voorkomen of beperken van verontreiniging van het grondwater of een oppervlaktewaterlichaam;
- het beschermen van de staat en werking van een weg voor nadelige gevolgen van activiteiten op of rond die weg. Hieronder valt ook het verruimen of veranderen van die weg.

Ook zijn er in de waterschapsverordening specifieke regels opgenomen over:

- waterkeringen;

- oppervlaktewaterlichamen;
- grondwater;
- zuiveringstechnische werken;
- wegen;
- vaarwegen.

Activiteiten zijn toegestaan, mits er wordt voldaan aan voorwaarden in de waterschapsverordening. Middels het Omgevingsloket kan dit gecontroleerd worden. Iedereen die werkzaamheden uitvoert of activiteiten plant in en om waterlopen of dijken, heeft met de waterschapsverordening te maken en moet afhankelijk van de voorgenomen ingrepen een melding of vergunning aangevraagd te worden. De uitzonderingen staan beschreven in de Algemene regels.

Verder is op de legger, een kaart, zichtbaar welke sloten en beken (waterlopen) en dijken (waterkeringen), inclusief kunstwerken, zoals stuwen, sluizen en gemalen, etc. aanwezig zijn in een bepaald gebied. Ook zijn beschermingszones aangegeven die noodzakelijk zijn om beheertaken van het waterschap uit te voeren. In deze beschermingszones zijn verbodsbepalingen van toepassing. Door het afgeven van vergunningen, het uitvoeren van projecten of ander beleid kan de situatie wijzigen. De legger wordt meerdere keren per jaar daarom geüpdatet.

Doorwerking projectgebied

Het projectgebied ligt niet in de nabijheid van waterkering, oppervlaktewaterlichaam, zuiveringstechnisch werk, etc. Ook is er met het planvoornemen geen sprake van het onttrekken van grondwater en infiltreren van water. Een nadere bespreking van de doorwerking van het waterbeheerprogramma in het projectgebied en de voorgenomen ontwikkeling volgt in paragraaf 5.12 ‘Weging van het waterbelang’.

4.4.4 Conclusie

De activiteit past binnen de doelstellingen en het beleid van waterschap Rivierenland.

4.5 Beleid gemeente Lingewaard

4.5.1 Omgevingsvisie

De gemeente Lingewaard heeft als doel een toekomstbestendige inrichting te realiseren, zodat het in 2035 nog steeds een aantrekkelijke plek is om te wonen, werken en recreëren in een groene en levendige omgeving. Dit toekomstbeeld is uitgewerkt in verschillende belangrijke onderdelen die deze ambitie ondersteunen, namelijk:

- In 2035 zullen de kernen van Lingewaard zijn gegroeid en toekomstbestendig zijn ingericht, met bijzondere aandacht voor toegankelijk groen in en rondom deze kernen.
- Inwoners zullen kunnen ontspannen en genieten van de natuur, zowel op de dijk als in het buitengebied.
- Duurzaam wonen en bedrijvigheid zullen tegen die tijd de norm zijn.
- Landbouwbedrijven zullen nog steeds een belangrijke rol spelen in het landschap, maar op een duurzamere manier.
- Het verkeer en vervoer zal minder belastend zijn voor het milieu, wat bijdraagt aan een schonere en gezondere leefomgeving.

De toekomstvisie bestaat uit twee belangrijke vergezichten. Het eerste betreft een toekomstbestendige leefomgeving voor jong en oud, waarin iedereen kan profiteren van de voordelen van een groene en duurzame gemeente. Het tweede vergezicht plaatst Lingewaard als onderdeel van een bredere groene metropoolregio, waar natuur, duurzaamheid en leefbaarheid centraal staan. Deze vergezichten zijn verder uitgewerkt voor elke kern binnen de gemeente, met specifieke plannen en doelen voor de verschillende dorpen en wijken. Voor de gemeente Lingewaard zijn acht gebiedstypen uitgewerkt, waarin is aangegeven onder welke randvoorwaarden ontwikkelingen mogelijk zijn, met inbegrip van sterke en ontwikkelde centrumgebieden.

Doorwerking projectgebied

Onderhavig projectgebied bevindt zich in het centrum van Gendt, een kern die een cruciale rol speelt binnen de gemeente Lingewaard. Centrumgebieden zijn van essentieel belang vanwege hun rijke geschiedenis, unieke ligging en vorm, die samen bijdragen aan de huidige identiteit van de gemeente. Deze gebieden zijn ook strategisch gepositioneerd als ontmoetingsplekken waar voorzieningen zijn geconcentreerd en waar functies, waar mogelijk, slim worden gecombineerd.

In het kader van de toekomstvisie van de gemeente Lingewaard, die streeft naar een aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving, sluit dit project perfect aan bij de gemeentelijke ambities. De bouw van een nieuw IKC in Gendt past binnen de bredere doelstellingen van het versterken van de kerngebieden door middel van verdichting en de zorgvuldige inpassing van nieuwe voorzieningen. Dit draagt bij aan de levendigheid en duurzaamheid van de kern, wat in lijn is met de visie voor 2035 waarin de kernen van Lingewaard zijn gegroeid en toekomstbestendig zijn ingericht.

De komst van het IKC bevordert niet alleen de toegankelijkheid van voorzieningen voor kinderen, maar speelt ook een rol in het versterken van de sociale cohesie binnen de kern. Het project ondersteunt de ambitie van de gemeente om ontmoetingsplekken te creëren en meer groen en duurzame voorzieningen te integreren in de woonomgeving. Door de ontwikkeling van het IKC wordt tevens invulling gegeven aan de visie van een groene en levendige gemeente, waar de kwaliteit van leven en de toegankelijkheid van voorzieningen hand in hand gaan.

4.5.2 Welstandsbeleid

Welstand gaat over hoe de uiterlijke kenmerken van een bouwwerk in de omgeving passen, denk aan vorm, maat, kleur of gebruikte materialen.

Bestaande en nieuwe bouwwerken moeten voldoen aan redelijke eisen van welstand. Deze zijn uitgewerkt in de welstandsnota van de gemeente. In de welstandsnota kan de gemeente ook bepaalde gebieden aangeven die welstandsvrij zijn.
De welstandsnota volgt uit artikel 12a, lid 1 van de Woningwet. Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet, zijn de artikelen over welstand in

de Woningwet vervallen. Voor de welstandsnota geldt overgangsrecht (artikel 4.114, lid 1 van de Invoeringswet Omgevingswet). De welstandsnota is een beleidsregel, als bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet.

Onder de Omgevingswet kunnen gemeenteraden ervoor kiezen om wel of geen regels te stellen over het uiterlijk van bouwwerken (artikel 4.19 Ow). Het stellen van welstandscriteria is daarmee geen verplichting meer. Als een gemeenteraad ervoor kiest om wel welstandscriteria op te stellen, dan moet dat in het omgevingsplan worden opgenomen.

Daarnaast gaan de welstandscriteria onder de Omgevingswet alleen over het uiterlijk van een bouwwerk en niet over de plaatsing.

Gids Ruimtelijke Kwaliteit

Met de Gids voor Ruimtelijke Kwaliteit wil de gemeente Lingewaard bestaande bijzondere ruimtelijke kwaliteiten waarborgen en tegelijkertijd burgers meer mogelijkheden bieden bij het realiseren van hun bouwplannen. De gids onderscheidt zes deelgebieden binnen de gemeente:

- Historische gegroeide kernen en linten;
- Planmatige woonbuurten;
- Gebieden met een bijzondere functie;
- Bedrijventerreinen;
- Glastuinbouw;
- Landelijk gebied.

Voor elk deelgebied biedt de gids een beknopte beschrijving van de ruimtelijke situatie, kernkwaliteiten en ambities.

Het projectgebied valt onder de categorie gebieden met een bijzondere functie (zie figuur 4.1). Dit betreft onder andere maatschappelijke voorzieningen en instellingen zoals onderwijs- en zorgcomplexen. Deze grootschalige gebouwen of complexen nemen vaak een zelfstandige positie in binnen een woonbuurt, dorpskern of landelijk gebied. Door hun specifieke functie hebben ze een eigen karakter en zijn ze goed herkenbaar, wat bijdraagt aan de oriëntatie in de kernen. Ze kunnen gericht zijn op de openbare ruimte, of bij complexen op grotere terreinen, vooral op het eigen gebied. Voor deze complexen geldt dat ze een eigen gezicht mogen hebben, waarbij de stedenbouwkundige opzet en architectonische uitstraling mogelijk belangrijker zijn dan afstemming op de omliggende buurt. De architectuurstijl varieert per gebouw of complex, afhankelijk van de bouwperiode en functie. Hierna volgen een aantal uitgangspunten voor het bouwplan met betrekking tot de omgeving.

- Het bouwplan mag de waarde en kernkwaliteiten van het deelgebied en de stedenbouwkundige of landschappelijke structuur niet aantasten.
- Het bouwplan moet de kwaliteit van de omgeving en de openbare ruimte versterken en bijdragen aan de leefbaarheid en sociale veiligheid.
- Het bouwplan draagt bij aan markante stedenbouwkundige ruimten en locaties.
- Het bouwplan richt zich op de openbare ruimte, met een duidelijke en herkenbare toegang vanaf het openbaar gebied.
- Het bouwplan maakt een duidelijk onderscheid tussen openbaar en privégebied.
- Het bouwplan heeft een evenwichtige opzet, met samenhangende maatverhoudingen van buitenruimten, bouwvolumes, massa-opbouw, kapvorm en vlakverdelingen;
- Het bouwplan mag de kernkwaliteiten van het ensemble en/of de gebouwtypologie niet aantasten.
- Het bouwplan moet aansluiten op de omgeving qua positie, hoofdvorm, maat en schaal.
- Het bouwplan heeft een herkenbaar en consequent uitgewerkt ontwerpconcept met esthetische kwaliteiten, waarbij de typologie en architectuur afgestemd zijn op de omgeving.
- Het bouwplan heeft een samenhangende gevelindeling en kleurgebruik, met een materialisering waarvan de kwaliteit op de lange termijn behouden blijft.

Figuur 4.1 Uitsnede kaart deelgebieden (bron: Gids Ruimtelijke Kwaliteit, gemeente Lingewaard)

- Het bouwplan bevat detaillering die de architectuur ondersteunt.

Doorwerking projectgebied

In de vergadering van 20 juni 2024 is voorliggend planvoornemen aan Schoolstraat 1 te Gendt behandeld. In de bijlagen is het advies van de Ad-

vies Commissie Omgevingskwaliteit opgenomen. De commissie is enthousiast over het gepresenteerde plan en adviseert positief op het voorliggende plan.

Er is sprake van een zorgvuldig en goed doordacht ontwerp, zeker ook gezien het krappe budget dat hiervoor beschikbaar is. Positief gewaardeerd wordt in het bijzonder de kronkelende gang door het gebouw die op een speelse manier en met de referentie van een meanderende rivier de verschillende ruimten aan elkaar koppelt. Een dergelijk element past goed bij het narratief van Gendt.

Er is ook goed nagedacht over de materialisatie, over het duurzaam gebruik en hergebruik ervan en de toepassing van lokale producten zoals de bakstenen voor de begane grond van de school en hout als constructie- en gevelmateriaal voor de verdieping.

Ten aanzien van een aantal onderdelen van het plan vraagt de commissie nog aandacht. Zo ziet de commissie graag dat het concept van de meanderende gang in het interieur van het gebouw, geïnspireerd op de naast het dorp gelegen Waal, wordt doorgetrokken in het ontwerp van het terrein. Dit wordt in het ontwerp opgenomen, waardoor deze beweging de drager van het plan wordt. Hierdoor krijgt de overgang tussen binnen en buiten een belangrijke rol.

De commissie vraagt daarnaast om een groene en speelse buitenruimte. Ook dit wordt meegenomen in het ontwerp van het terrein. Wat betreft de ronde en rechte hoeken in de gevel merkt de commissie op dat deze niet consequent lijken te zijn. In het ontwerp is hier echter een duidelijke ruimtelijke visie achter gelegd. De buitenste hoeken van het rechthoekige bouwblok zijn afgerond, geïnspireerd op de natuurlijke afronding van de bochten in de rivier de Waal. De scherpe hoeken daarentegen komen voort uit de menselijke verschuiving van de twee delen van de bouwmassa, als een verwijzing naar menselijke interventie in het natuurlijke landschap. Deze vormgeving staat symbool voor onderwijs, waarbij de afgeronde, natuurlijke hoeken de individuele wil en het karakter van kinderen vertegenwoordigen, terwijl de rechte, niet-natuurlijke hoeken staan voor aangeleerde vaardigheden. Om deze symboliek te behouden, willen we deze vormgeving in het ontwerp handhaven.

Ten slotte vraagt de commissie aandacht voor de verkeersveiligheid en parkeerdruk rondom het nieuwe IKC. Op basis van onderzoek worden er in totaal 18 parkeerplaatsen op het terrein van het IKC gerealiseerd. Daarnaast is er aandacht voor het veilig vormgeven van de schoolomgeving (schoolzone).

5 Milieuaspecten in de fysieke leefomgeving

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze bij de activiteit rekening is gehouden met diverse aspecten van de fysieke leefomgeving en de evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De aspecten sluiten aan op en dekken de onderdelen zoals genoemd in artikel 1.2 van de Omgevingswet. De ontwikkeling wordt als het ware getoetst aan de verschillende aspecten uit de fysieke leefomgeving. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is er een bredere kijk op de leefomgeving, onder meer vanuit het oogpunt van milieu, duurzaamheid en gezondheid. Op basis van het initiatief en de omgeving zijn de volgende milieuaspecten van belang:

- Verkeersgeneratie, -afwikkeling en parkeren;
- Geluid;
- Luchtkwaliteit;
- Activiteiten en milieuzonering;
- Omgevingsveiligheid;
- Kabels en leidingen;
- Elektromagnetische straling;
- Gezondheid;
- Welstand;
- Trilling;
- Natuur en landschap;
- Bodem;
- Weging van het waterbelang;
- Archeologie, cultuurhistorie en landschap;
- Mer-beoordeling.

5.1 Verkeersgeneratie, - afwikkeling en parkeren

Verkeer maakt onderdeel uit van de evenwichtige functietoedeling aan locaties. Naast parkeren voor zowel de auto als de fiets moet aandacht besteed worden aan de verkeersgeneratie en -veiligheid. In deze paragraaf wordt aangegeven hoe met het planvoornemen hier rekening mee wordt gehouden.

5.1.1 Toetsingskader

Een toevoeging of wijziging van functies op locaties zorgt vaak voor een verandering van de parkeerbehoefte en verkeersgeneratie van een gebied. Bij het toelaten van een nieuwe functie moet daarom worden aangetoond of er sprake is van een (extra) parkeerbehoefte voor auto's en fietsen en wat het effect is op de bereikbaarheid en de verkeersafwikkeling. Er mag geen onaanvaardbaar effect op de omgeving optreden. Dit geldt ook bij omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

Om te bepalen wat de effecten van de activiteit op de verkeersaantrekkende werking van het projectgebied zijn, kan gebruik worden gemaakt van de kengetallen van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW) (publicatie 744). Deze kengetallen zijn algemeen erkend en geven een indicatie van de ontwikkeling gepaard gaande extra verkeersgeneratie. Ook bieden ze richtlijnen voor het aantal te realiseren parkeerplaatsen. De CROW-kengetallen zijn richtlijnen waarvan afgeweken kan worden. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om zelf parkeerbeleid met parkeernormen vast te stellen waar nieuwe ontwikkelingen aan moeten voldoen. De activiteit dient in dit geval aan het gemeentelijk beleid te worden getoetst.

Verder bevatten omgevingsvisies van gemeenten een visie op verkeer op gemeentelijk niveau. Daarin worden vaak mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid als belangrijk geacht. Planinitiatieven dienen daaraan te worden getoetst.

5.1.2 Onderzoek

Parkeren auto

De gemeente Lingewaard heeft op 28 augustus 2024 de 'Nota Parkeernormen Lingewaard 2024' vastgesteld. In deze nota zijn parkeernormen opgenomen, afgeleid van de CROW-publicatie 744 'Parkeerkencijfers, basis voor parkeernormering', die een positieve invloed hebben op de bereikbaarheid en leefbaarheid van de gemeente. Algemeen uitgangspunt is dat een (ruimtelijke) ontwikkeling op eigen terrein en/of binnen het plangebied voldoende voorziet in de eigen parkeerbehoefte. Zowel het bewoners- als bezoekersaandeel parkeerplaatsen moet op eigen terrein/binnen het plangebied worden aangelegd.

In de beleidsregel zijn per functie (wonen, detailhandel, onderwijs, etc.) kencijfers voor parkeren opgenomen. De functies worden weer onderverdeeld in deelfuncties, zoals bij 'onderwijs':

- kinderdagverblijf, peuterspeelzaal, BSO, VSO;
- basisonderwijs;
- middelbare school (VMBO, HAVO, VWO);
- avondonderwijs.

Verder wordt in de parkeernormen onderscheid gemaakt in zones (centrum, rest bebouwde kom, en buitengebied). Volgens de beleidsregel valt het projectgebied in de zone 'rest bebouwde kom'. Met het planinitiatief is sprake van de functie 'onderwijs' en de deelfuncties 'kinderdagverblijf, peuterspeelzaal, BSO, VSO' en 'basisonderwijs'. Door Bureau de Groot Volker is een verkeersonderzoek uitgevoerd, waarin een parkeerberekening is opgenomen. De rapportage hiervan is in de bijlagen opgenomen.

Parkeervraag voor werknemers en bezoekers

Huidige situatie

De huidige parkeervraag voor werknemers en bezoekers wordt weergegeven in tabel 5.1. Deze toont het benodigde aantal theoretische parkeerplaatsen, gebaseerd op de parkeernormen per functie.

Tabel 5.1 Huidige parkeervraag werknemers en bezoekers (bron: Nota Parkeernormen Lingewaard 2024)

Functie 'onderwijs'	Parkeernorm behorende bij 'rest bebouwde kom Lingewaard'	Aantal van meeteenheid	Parkeerbehoefte
Kinderdagverblijf, BSO	1,4 parkeerplaats per 100 m2	1	1,4
Basisonderwijs*	0,75 parkeerplaats per leslokaal	7	5,3
Totaal			**6,7 = 7**

Toekomstige situatie

De toekomstige parkeervraag is berekend op basis van de geplande uitbreiding van het kinderdagverblijf/BSO en het basisonderwijs. Tabel 5.2 laat zien dat de parkeerbehoefte toeneemt.

Tabel 5.2 Toekomstige parkeervraag werknemers en bezoekers (bron: Nota Parkeernormen Lingewaard 2024)

Functie 'onderwijs'	Parkeernorm behorende bij 'rest bebouwde kom Lingewaard'	Aantal van meeteenheid	Parkeerbehoefte
Kinderdagverblijf, BSO	1,4 parkeerplaats per 100 m2	4,65	6,5
Basisonderwijs*	0,75 parkeerplaats per leslokaal	16	12
Totaal			**18,5 = 19**

Uit het voorgaande volgt dat de parkeervraag is gestegen van 7 naar 19 parkeerplaatsen. Er is sprake van een toename in de parkeerbehoefte met 12 parkeerplaatsen voor werknemers en bezoekers.

Parkeervraag voor halen en brengen

Huidige situatie

De parkeervraag voor halen en brengen is berekend op basis van de gemeentelijke parkeernota en het aantal leerlingen. Omdat de BSO en het kinderdagverblijf dezelfde openingstijden hebben zijn deze samengevoegd in de berekening in tabel 5.3.

Tabel 5.3 Huidige parkeervraag haal en breng verkeer (bron: Nota Parkeernormen Lingewaard 2024)

Richting	Aantal leerlingen	% leerlingen met auto	turnover	Reductiefactor leerlingen per auto	Parkeerbehoefte
BSO/kinderdagverblijf	85	80	4	0,75	12,8
BS groep 1 t/m 3	205	60	2	0,75	46,1
BS groep 4 t/m 8	0	40	4	0,85	0

Het maximale aantal gelijktijdig benodigde parkeerplaatsen in de huidige situatie is 47 parkeerplaatsen (46,1).

Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie stijgt het aantal leerlingen, wat leidt tot een grotere parkeerbehoefte, zoals weergegeven in tabel 5.4.

Tabel 5.4 Toekomstige parkeervraag haal en breng verkeer (bron: Nota Parkeernormen Lingewaard 2024)

Richting	Aantal leerlingen	% leerlingen met auto	turnover	Reductiefactor leerlingen per auto	Parkeerbehoefte
BSO/kinderdagverblijf	64	80	4	0,75	9,6
BS groep 1 t/m 3	176	60	2	0,75	39,6
BS groep 4 t/m 8	176	40	4	0,85	15

Het maximale aantal gelijktijdig benodigde parkeerplaatsen in de toekomstige situatie betreft 55 parkeerplaatsen (54,6).

De parkeervraag voor halen en brengen stijgt dus van 47 naar 55 parkeerplaatsen, wat voor een toename van 8 plaatsen voor haal en breng verkeer zorgt.

Kortom, met voorliggend planvoornemen neemt de theoretische parkeerdruk met 20 plaatsen toe (12 voor werknemers en bezoekers + 8 voor halen en brengen). Echter, de parkeerplaats op eigen terrein op de hoek van de Hendrik Braamstraat en Schoolstraat komt te vervallen. Hier is in de huidige situatie een capaciteit van 8 parkeerplaatsen. Er zijn dus 28 extra parkeerplaatsen benodigd. Volgens de gemeentelijke parkeernota mogen

maximaal 10 openbare parkeerplaatsen worden gebruikt, mits de parkeerdruk niet boven de 85% stijgt.

Tabel 5.5 Parkeerbezetting tijdens piekmoment op gemiddelde werkdag 08:20 uur

	Parkeercapaciteit	**Druk huidige situatie (meting 2021)**	**Theoretische druk toekomstige situatie**
Totaal onderzoeksgebied	161	76 (47%)	96 (60%)

Uit voorgaande tabel blijkt dat tijdens het piekmoment (08:20 uur) de parkeerdruk in de huidige situatie 76 (47%) is. In de toekomstige situatie stijgt dit naar 96 (60%). De restcapaciteit in het onderzoeksgebied blijft met 47 parkeerplaatsen (46,1) ruim voldoende om 10 openbare parkeerplaatsen te benutten. Deze capaciteit is onder meer beschikbaar in secties zoals de Hendrik Braamstraat en de Batouwestraat. De overige 18 benodigde parkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd op eigen terrein. Hier wordt in voorzien.

Fietsparkeren
Door Bureau de Groot Volker is een verkeersonderzoek uitgevoerd. De rapportage hiervan is in de bijlagen opgenomen. In de huidige situatie staan er op het piekmoment in de ochtend om 8:30 uur in totaal 286 fietsen gestald in of naast de stallingen van IKC de Vonkenmorgen, zoals blijkt uit het onderzoek uit 2021. Op dit moment heeft IKC de Vonkenmorgen, inclusief beide locaties, 391 leerlingen. In de toekomstige situatie, op basis van cijfers uit de quickscans van de scholen, worden er 352 leerlingen verwacht. Uitgaande van een gelijke verhouding van het aantal leerlingen dat met de fiets naar school komt, zal het aantal gestalde fietsen afnemen met 29. Dit betekent dat er op de nieuwe locatie ruimte nodig is voor ongeveer 257 fietsen, waarvoor op eigen terrein wordt voorzien.

Verkeersgeneratie en afwikkeling
De CROW-publicatie 744 kan voor onderhavig plan niet als uitgangspunt dienen, aangezien het geen specifieke kengetallen bevat voor de betreffende functie.

De grootste parkeer- en verkeersdruk bij basisscholen wordt voornamelijk veroorzaakt door het halen en brengen van kinderen. Het aantal auto's dat hierbij betrokken is, hangt af van verschillende factoren, zoals de grootte van de school (aantal leerlingen), het aantal kinderen dat begeleid naar school komt, het aantal kinderen dat met de auto wordt gebracht, het aantal kinderen dat blijft overblijven en vooral het type school (openbaar of bijzonder, algemeen of speciaal). Aangezien deze factoren sterk lokaal variëren, is maatwerk vereist. Daarom zijn er in de CROW-publicatie geen verkeersgeneratiecijfers voor deze situatie opgenomen.

Om een nauwkeuriger inzicht te krijgen in de verwachte verkeersgeneratie van de toekomstige situatie, is ervoor gekozen een enquête uit te zetten onder de ouders van de kinderen. Dit levert een realistisch beeld op van de feitelijke toekomstige situatie. De enquête is momenteel in uitvoering, en de berekening van de verkeersgeneratie zal worden opgesteld op basis van de resultaten die uit de enquête volgen. Naar verwachting veroorzaakt de toekomstige verkeersgeneratie geen problemen voor de huidige infrastructuur.

5.1.3 Conclusie
Gelet op het voorgaande, is er vanuit het aspect verkeersgeneratie, -afwikkeling en parkeren sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.2 Geluid

5.2.1 Toetsingskader
Geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen

De aanvaardbaarheid van de geluidsbelasting onder de Omgevingswet is vooral een decentrale afweging. Gemeenten geven met het omgevingsplan voor elke locatie in de gemeente de gewenste geluidskwaliteit vorm.

Geluid kan van grote invloed zijn op het woon- en leefklimaat van mensen en op hun gezondheid. De regels over geluid gaan over het beheersen van geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen, en andere activiteiten ter bescherming van geluidgevoelige gebouwen en andere gebouwen en plekken. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat geluidsregels die via het omgevingsplan zullen gelden voor individuele (bedrijfsmatige) activiteiten die geluid veroorzaken.
Voor de andere belangrijke geluidsbronnen zoals industrieterreinen, wegen en spoorwegen worden via de Aanvullingswet geluid en het Aanvullingsbesluit geluidsregels toegevoegd aan de Omgevingswet en het Bkl.
De regels voor geluid hebben een tweezijdige werking. Enerzijds bij de aanleg of aanpassing van (spoor)wegen, industrieterreinen en het toelaten van nieuwe milieubelastende activiteiten en anderzijds bij het mogelijk maken van nieuwe geluidsgevoelige gebouwen en locaties nabij een geluidsbron.

De geluidinhoudelijke doelstellingen zijn:
- het voorkomen van een onbeheerste groei van de geluidsbelasting op en in geluidsgevoelige gebouwen en locaties;
- het reduceren van geluidbelastingen op en in geluidsgevoelige gebouwen en locaties die blootstaan aan zeer hoge geluidsbelastingen;
- het bevorderen van bronmaatregelen;
- het scheppen van een beter toegankelijk en minder complex geheel van regels:
- het beperken van de lasten bij de uitvoering van de regels.

Bij het bepalen of sprake is van een aanvaardbaar geluidniveau is wettelijk onderscheid gemaakt tussen geluid afkomstig van (spoor)wegen en industrieterreinen ten opzichte van geluid van milieubelastende activiteiten.
Voor alle geluidbronnen geldt dat in een omgevingsplan (en dus ook bij de

Bopa) rekening wordt gehouden met het geluid van (spoor)wegen of geluidgevoelige gebouwen en dat erin wordt voorzien dat het geluid aanvaardbaar is.

Geluidgevoelige gebouwen

Geluidgevoelige gebouwen zijn aangewezen in artikel 3.20 van het Bkl. Het betreft gebouwen, waaronder een gebouw of een gedeelte van een gebouw dat bijvoorbeeld een woon-, onderwijs- of zorgfunctie heeft. De geluidsnormen hebben betrekking op het geluid op de gevel van een geluidsgevoelig gebouw en hebben primair als doel het beschermen van de gezondheid door het stellen van eisen aan het geluid op en rond woningen, waar mensen langdurig verblijven en slapen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de voorgevel, zijgevel en achtergevel.

Voor andere gebouwen of locaties bepaalt de gemeente zelf de mate van bescherming tegen geluid op grond van artikel 4.2 van de Omgevingswet. Dat doet de gemeente vanuit haar taak 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (ETFAL). Dit kan de gemeente onder andere bereiken door:

- De ordening van locaties van activiteiten ten opzichte van elkaar; hierbij kan worden gedacht aan de afstand tussen een woning en een bedrijf.
- Het stellen van regels aan activiteiten op een locatie; hierbij kan worden gedacht aan normen voor geluidimmissies of preventieve maatregelen.

Geluid van (spoor)wegen en industrieterreinen

Tabel 5.3 bevat de standaardwaarden voor geluid van (spoor)wegen en industrieterreinen op een geluidgevoelig gebouw. Als aan deze waarden wordt voldaan, is het geluid in principe aanvaardbaar. Het gaat daarbij om het gecumuleerde geluid op een geluidgevoelig gebouw.

Tabel 5.3 Standaardwaarde geluid voor een geluidbron op een geluidgevoelig gebouw per geluidbronsoort

Geluidbronsoorten	Standaardwaarde
Rijkswegen en provinciale wegen	50 Lden
Gemeentewegen en waterschapswegen	53 Lden
Hoofdspoorwegen en lokale spoorwegen	55 Lden
Industrieterreinen	50 Lden
	40 Lnight

Voor rijks- en provinciale wegen, hoofdspoorwegen en industrieterreinen moeten geluidproductieplafonds worden vastgesteld. Deze verplichting geldt niet voor gemeentewegen en waterschapswegen.

Wanneer uit akoestisch onderzoek volgt dat niet wordt voldaan aan de standaardwaarden, zijn onderstaande grenswaarden van belang.

Tabel 5.4 Grenswaarde voor geluid door een geluidbron op een geluidgevoelig gebouw per geluidbronsoort[1]

Geluidbronsoorten	Grenswaarde
Rijkswegen en provinciale wegen	60 Lden
Gemeentewegen en g waterschapswegen	70 Lden
Hoofdspoorwegen en locale spoorwegen	65 Lden
Industrieterreinen	55 Lden
	45 Lnight

Geluid door activiteiten

Paragraaf 5.1.4.2 van het Bkl bevat de regels voor geluid door activiteiten. Hieruit volgt dat rekening gehouden moet worden met het geluid door activiteiten op geluidgevoelige gebouwen en dat erin moet worden voorzien dat het geluid door een activiteit op geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar is. Het geluid op een geluidgevoelig gebouw is in ieder geval aanvaardbaar door toepassing te geven aan de geluidnormen in artikel 5.65 van het Bkl. Dit artikel bevat een tabel met standaardwaarden voor toelaatbaar geluid op een geluidgevoelig gebouw en grenswaarden voor toelaatbaar geluid in geluidgevoelige ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen (zie navolgende tabel).

Tabel 5.5 Uitsnede artikel 5.65 van het Bkl

Tabel 5.65.1 Standaardwaarde toelaatbaar geluid op een geluidgevoelig gebouw

	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ als gevolg van activiteiten	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} veroorzaakt door aandrijfgeluid van transportmiddelen	--	70 dB(A)	70 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} veroorzaakt door andere piekgeluiden	--	65 dB(A)	65 dB(A)

Tabel 5.65.2 Grenswaarde toelaatbaar geluid in geluidgevoelige ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen

	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} veroorzaakt door aandrijfgeluid van transportmiddelen	--	55 dB(A)	55 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} veroorzaakt door andere piekgeluiden	--	45 dB(A)	45 dB(A)

In de bruidsschat is het onderdeel geluid geregeld in paragraaf 22.3.4. De regels in de bruidsschat gelden voor activiteiten die zijn toegestaan op grond van het tijdelijke omgevingsplan.

5.2.2 Onderzoek

In deze paragraaf is het toetsingskader geprojecteerd op het planvoornemen aan de Schoolstraat 1 te Gendt.

Geluidgevoelig gebouw

Het planvoornemen betreft het slopen van het bestaande IKC De Vonkenmorgen en tevens de bouw van een nieuw IKC. Volgens artikel 3.21 van

[1] https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR713149

het Bkl is een gebouw met een onderwijsfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan een geluidsgevoelig gebouw. Dat betekent dat op de gevel van dit gebouw moet worden voldaan aan de toepasselijke geluidregels voor zowel (spoor)wegen als geluid dat wordt veroorzaakt door milieubelastende activiteiten.

Geluid van wegen

Het projectgebied bevindt zich niet in de nabijheid van een industrieterrein en valt ook niet binnen het geluidsaandachtsgebied van rijks- of provinciale wegen. Daarom is de systematiek van geluidproductieplafonds hier niet van toepassing.

Het projectgebied ligt binnen de bebouwde kom en bevindt zich in het geluidaandachtsgebied van de verkeerswegen Schoolstraat (30 km/uur) en Hendrik Braamstraat (30 km/uur). Hierdoor moet rekening worden gehouden met het gecumuleerde geluid van deze gemeentewegen. De geluidbelasting ter plaatse van het geluidgevoelige gebouw moet aanvaardbaar zijn.

Er is onderzocht of de geluidsniveaus voldoen aan de standaardwaarden, of hogere waarden toelaatbaar zijn, en of er waar nodig maatregelen getroffen moeten worden. Het berekende geluid is getoetst aan de normen uit het Bkl voor gemeentewegen: een standaardwaarde van 53 Lden en een grenswaarde van 70 Lden.

Volgens de kaart ‘Geluid van wegverkeer’ van Atlas Leefomgeving bedraagt de geluidsbelasting van het wegverkeer maximaal 51 Lden, zoals te zien is in het donkergele deel van de figuur. Dit ligt onder de standaardwaarde voor gemeentewegen van 53 Lden, waardoor nader akoestisch onderzoek niet noodzakelijk is. De standaardwaarde voor het geluid van gemeentewegen wordt nergens overschreden.

Figuur 5.1 Uitsnede kaart ‘Geluid van wegverkeer’ (bron: Atlas Leefomgeving)

Nota Geluidsbeleid Gemeente Lingewaard

Daarnaast dient het planvoornemen getoetst te worden aan het gemeentelijke geluidbeleid. Overeenkomstig het gemeentelijke geluidbeleid is het initiatief gelegen in het gebied ‘woonwijken’ (zie figuur 5.2). Het gebied kent de navolgende grenswaarden (zie tabel 5.6).

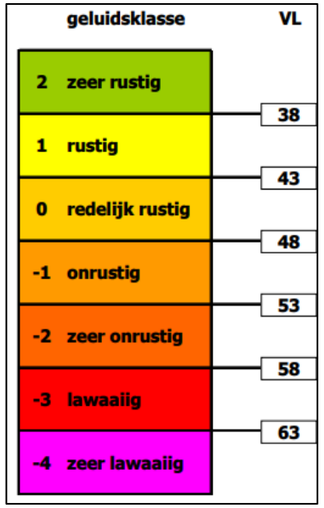
Tabel 5.6 Ambitietabel (bron: Nota Geluidsbeleid Gemeente Lingewaard)

gebiedstyperingen Lingewaard	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Woonwijken	redelijk rustig	zeer onrustig lawaaiig	rustig	redelijk rustig

De algemene kwalificatie voor de geluidsambitie in het gebiedstype ‘woonwijken’ is ‘redelijk rustig’ voor het wegverkeer. Het verkeerslawaai als gevolg van de ontsluiting van deze gebieden is dominant. Verkeer in het gebied is ondergeschikt. Hierdoor kan een rustiger ambitieniveau worden gehanteerd. Per geluidsklasse geldt een bepaald ambitieniveau (zie figuur 5.3)

Figuur 5.2 Uitsnede kaart gebiedstypering (bron: geluidskaart gemeente Lingewaard, figuur 8)

Figuur 5.3 Uitsnede systematiek geluidsniveaus en –ambities (bron: Nota Geluidsbeleid Gemeente Lingewaard)

De geluidsbelasting van het wegverkeer bedraagt maximaal 51 Lden. Het ligt daarmee volgens bovenstaande figuur boven het ambitieniveau (48 Lden) en onder de bovengrens (63 Lden). Vanaf de geluidklasse ‘onrustig’

(48-53 Lden) dient bij een aanvraag om bouwvergunning voor scholen een bouwakoestisch onderzoek te worden gevoegd en wordt getoetst of wordt voldaan aan de binnenwaarde van het Bouwbesluit (tegenwoordig Bbl). Aangezien de geluidsbelasting (51 Lden) hiertussen ligt, wordt een bouwakoestisch onderzoek uitgevoerd. Gezien de optredende geluidsbelasting van 51 Lden worden geen belemmeringen voor het plan verwacht.

Verder is er geen actief treinspoor of industrieterrein in de nabijheid van het projectgebied gelegen.

Geluid door activiteiten

Het gebruik van een IKC veroorzaakt geluid en wordt beschouwd als een milieubelastende activiteit. Daarom is het belangrijk dat de geluidbelasting op omliggende geluidgevoelige gebouwen acceptabel blijft. In paragraaf 5.4 ‘Activiteiten en milieuzonering’ wordt het aspect van geluid door activiteiten verder besproken.

5.2.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect geluid afkomstig van (spoor)wegverkeer en industrie is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.3 Luchtkwaliteit

5.3.1 Toetsingskader

De hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen ter bescherming van de gezondheid staan beschreven in de instructieregels opgenomen in het Bkl (paragraaf 5.1.4.1). Volgens deze regels gelden zogeheten omgevingswaarden voor onder andere de in de buitenlucht voorkomende stikstofdioxide (NO2) en fijnstof (PM10).

Een activiteit is toelaatbaar als aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde.
- Het project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.
- Het project draagt alleen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging.

CIMLK

Mede door het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is in de afgelopen jaren in Nederland de luchtkwaliteit aanzienlijk verbeterd. Vanwege deze verbetering is het NSL na de inwerkingtreding van de Omgevingswet komen te vervallen. Sinds 1 januari 2023 vervangt het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) het NSL. Middels dit nieuwe instrument kan de luchtkwaliteit berekend en gemonitord worden onder de Omgevingswet.

NIBM

De beoordeling van de luchtkwaliteit vindt niet overal plaats. Voor een activiteit die niet in betekende mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtverontreiniging, is geen toetsing aan de Rijksomgevingswaarden voor NO2 en PM10 nodig. Uit artikel 5.53 en 5.54 van het Bkl volgt dat een project niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit als de toename van de concentratie NO2 en PM10 niet hoger is dan 1,2 ug/m³. Dat is 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentraties.
Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat een project binnen de NIBM-grens blijft:

1. Motiveren dat het project binnen de getalsmatige grenzen van een aangewezen categorie blijft. Onder deze ‘standaardgevallen NIBM’ vallen kantoren, woonwijken en het telen van gewassen. Dit moet wel onder een bepaalde omvang blijven conform artikel 5.54 van het Bkl. Valt een project binnen de genoemde categorie, maar niet binnen de gestelde grenzen? Het is dan mogelijk om alsnog via detailberekeningen aannemelijk te maken dat de 3%-grens niet wordt overschreden.
2. Op een andere manier aannemelijk maken dat een project de 3%-grens niet overschrijdt. Soms kan een kwalitatieve berekening voldoende zijn. Veel mensen bepalen met de NIBM-tool op een eenvoudige en snelle manier of een project in betekende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Soms zijn detailberekeningen nodig als aanvulling op de NIBM-tool.

Aandachtsgebieden

De overheid toetst en monitort de luchtkwaliteit vooral in de zogenoemde aandachtsgebieden. Aandachtsgebieden zijn locaties met hogere concentraties NO2 en/of PM10. Aandachtsgebieden voor zowel NO2 als PM10 staan vermeld in artikel 5.51, lid 2 van het Bkl. Aandachtsgebieden voor alleen PM10 zijn aangewezen in artikel 5.51, lid 3 van het Bkl. In een aandachtsgebied moet de overheid de omgevingswaarden in acht nemen (artikel 5.51 Bkl). Een Rijksomgevingswaarde bestaat uit grenswaarden en streefwaarden voor stoffen die de kwaliteit van de buitenlucht beïnvloeden.

Als besluiten binnen een aandachtsgebied leiden tot een verhoging van de concentraties van luchtverontreinigende stoffen, of als gemeenten activiteiten toestaan die betrekking hebben op wegen, vaarwegen of spoorwegen en waarvoor luchtkwaliteitsregels gelden volgens het Bal, moet dit in overweging worden genomen.

In sommige gevallen kan de achtergrondconcentratie van luchtverontreinigende stoffen zo hoog zijn dat de invoering van een nieuw project toch leidt tot overschrijding van de landelijke omgevingswaarden. Dit kan ook van toepassing zijn op activiteiten in de buurt van een aandachtsgebied, die de concentraties binnen dat gebied verhogen. Hierdoor moet een gemeente soms een planinitiatief toetsen aan de omgevingswaarden in een nabijgelegen aandachtsgebied, zelfs als het initiatief buiten dat specifieke gebied valt. Deze beoordeling is met name nodig bij activiteiten die aanzienlijke luchtvervuiling veroorzaken en over een grotere afstand effect hebben, zoals extra verkeer of bedrijfsemissies.

De vergunningverlener beoordeelt de activiteit aan de hand van de omgevingswaarden, tenzij de activiteit niet in betekenende mate (NIBM) bijdraagt aan de concentraties van NO2 of PM10. In enkele situaties moet de luchtkwaliteit altijd worden beoordeeld:

- bij een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit;
- bij de aanleg van een tunnel langer dan 100 meter, of als een tunnel wijzigt en daarbij minimaal 100 meter toeneemt;
- bij de aanleg van een autoweg of een autosnelweg.

Voor vergunningplichtige milieubelastende activiteiten heeft het Rijk beoordelingsregels over emissies naar de lucht en de beoordeling van de luchtkwaliteit opgenomen in het Bkl. De specifieke beoordelingsregels voor luchtkwaliteit staan in artikel 8.17, 8.21 en 8.24 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Deze gaan over:

- beoordeling luchtkwaliteit en toetsing aan de Rijksomgevingswaarden;
- ammoniakemissies van veehouderijen;
- geologische opslag van CO2.

In sommige gevallen heeft de gemeente mogelijk al in een eerdere fase, bijvoorbeeld bij het toelaten van bedrijven in het omgevingsplan, beoordeeld of het plan voldoet aan de regels met betrekking tot luchtkwaliteit. Deze beoordeling, ook wel aangeduid als een ‘voortoets’, is verplicht als het projectgebied zich bevindt in een aandachtsgebied. Wanneer een daadwerkelijke aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt ingediend, moet het bevoegd gezag opnieuw beoordelen of deze aanvraag voldoet aan de specifieke eisen met betrekking tot luchtkwaliteit. Met andere woorden, de gemeente kan in een vroegere fase een initiële beoordeling uitvoeren, maar de uiteindelijke goedkeuring of afwijzing van de vergunningaanvraag gebeurt pas bij de daadwerkelijke aanvraag op basis van de geldende luchtkwaliteitseisen.

5.3.2 Onderzoek

Het projectgebied valt niet in een van de aandachtsgebieden voor zowel NO2 als PM10 of voor alleen PM10. Nader onderzoek naar luchtkwaliteit is daarom niet benodigd. Er wordt volstaan met een quickscan luchtkwaliteit, welke is gebaseerd op het CIMLK-instrument en de NIBM-tool.

CIMLK

In het kader van goede ruimtelijke ordening is het van belang om aan te tonen of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat met betrekking tot luchtkwaliteit. Hierover kunnen uitspraken worden gedaan aan de hand van achtergrondwaarden voor NO2, PM10 en PM2.5 ter plaatse van het projectgebied. De achtergrondwaarden van de vier dichtstbijzijnde rekenpunten zijn in tabel 5.6 weergegeven.

Tabel 5.6 Achtergrondwaarden ter plaatse van het projectgebied

Id	NO_2 µg/m³	PM_{10} µg/m³	PM_{10} overschrijdingsdagen	$PM_{2.5}$ µg/m³	Jaar
15565801	11,236	13,631	6	7,3177	2030
15565800	11,4664	13,69	6	7,3341	2030
15565798	11,6254	13,7136	6	7,3407	2030
15565799	11,2399	13,633	6	7,3183	2030
Norm	*40*	*40*	*35*	*25*	

De data uit het CIMLK toont aan dat de achtergrondwaarden significant lager zijn dan de gestelde normen. Hieruit kan worden afgeleid dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat met betrekking tot luchtkwaliteit ter plaatse van het projectgebied.

NIBM

Middels de NIBM-tool is in beeld gebracht wat de effecten van de ontwikkeling op de luchtkwaliteit zijn. Voor het toepassen van de NIBM-tool is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de verkeersgeneratie die samenhangt met de binnen de projectgebieden beoogde functies. Deze verkeersgeneratie is berekend in hoofdstuk 5.1 ‘Verkeersgeneratie, -afwikkeling en parkeren’. Bij de berekening is uitgegaan van een verkeersgeneratie van 634 mvt/etmaal. De resultaten uit de berekening met de NIBM-tool zijn weergegeven in de navolgende tabel.

Tabel 5.7 NIBM-berekening

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2023

	Jaar van planrealisatie	2025
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	634
	Aandeel vrachtverkeer	1,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m³	**0,30**
	PM_{10} in µg/m³	**0,06**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Uit de berekening met de NIBM-tool volgt dat het project niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. De toename van de concentratie NO2 en PM10 is niet hoger dan 1,2 ug/m3. Hiermee is sprake van een NIBM-project. Nader onderzoek op dit vlak is daarom niet noodzakelijk. Hierdoor is toetsing aan de Rijksomgevingswaarden voor NO2 en PM10 niet nodig. Tevens behoort het projectgebied niet tot een van de aandachtsgebieden, welke genoemd zijn in artikel 5.51, lid 2 van het Bkl. De bouw van een schoolgebouw is geen milieubelastende activiteit, als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Bal, waarover regels zijn gesteld met het oog op het beperken van verontreiniging van de lucht. Het is geen activiteit die relatief veel luchtvervuiling veroorzaakt en over een grotere afstand effect heeft.

5.3.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect luchtkwaliteit is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.4 Activiteiten en milieuzonering

Met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (artikel 4.2 Omgevingswet) is het van belang dat activiteiten met gebruiksruimte en milieugevoelige activiteiten worden toebedeeld in de fysieke leefomgeving. Dit kan in hoofdzaak op twee manieren:

- menging van milieugevoelige en milieubelastende functies waar het kan en gewenst is;
- scheiding van milieugevoelige en milieubelastende functies waar het moet.

Op deze manier wordt zowel voor ruimte voor bedrijvigheid gezorgd als voor het behoud van bescherming van de woon- en leefomgeving.

5.4.1 Toetsingskader

Activiteiten met gebruiksruimte en bijbehorende regels

Activiteiten met gebruiksruimte zijn activiteiten die een bepaalde mate van milieuruimte nodig hebben. Het gaat om activiteiten die aan specifieke locaties worden toegewezen. De regels voor activiteiten met gebruiksruimte beogen de gebruiksruimte van een activiteit specifiek te begrenzen, zodat een activiteit op een specifieke locatie kan worden verricht zonder onaanvaardbare gevolgen een ander toegestane activiteit in dat gebied. De term ‘activiteiten met gebruiksruimte’ is ook van toepassing op activiteiten die het milieu belasten, maar niet specifiek zijn aangewezen in het Bal.
Het uitgangspunt is dat alle activiteiten met gebruiksruimte in meer of mindere mate milieu gerelateerde gebruiksruimte nodig hebben en dus belastend kunnen zijn. Overeenkomstig het Bkl is in de handreiking ‘Activiteiten en milieuzonering 2023’ van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) alleen het wonen hiervan uitgezonderd. Dat betekent dat wanneer het om wonen gaat, het niet nodig is om te kijken naar de impact van wonen op het milieu bij het bepalen van de ruimte die voor deze activiteit nodig is. Andersom is wonen wel een gevoelige functie waar rekening mee gehouden moet worden bij het toelaten van (andere) milieubelastende activiteiten.

Handreiking ‘Activiteiten en milieuzonering’ (oktober 2024)

De handreiking ‘Activiteiten en milieuzonering’ van de VNG biedt onder de Omgevingswet een nieuwe systematiek van milieuzonering en vervangt daarmee de publicatie ‘Bedrijven en milieuzonering’ onder de oude wetgeving.

De nieuwe systematiek omvat geen koppeling meer van activiteiten aan milieucategorieën per Standaard Bedrijfsindeling code (SBI-code) en de daarbij behorende richtafstanden. In plaats daarvan wordt getoetst aan concrete, juridisch bindende milieuwaarden voor geluid en geur. De systematiek drijft op inwaartse zonering op basis van geluid en geur. Bij de meeste activiteiten is geluid het maatgevende aspect, slechts een enkele activiteit is geurrelevant. De specifieke regels voor geluid en geur in de handreiking ‘Activiteiten en milieuzonering’ gelden aanvullend op de standaard gebiedsgerichte regels in het omgevingsplan van gemeenten.

5.4.2 Onderzoek

In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties dient onderzocht te worden of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij het projectgebied. Het projectgebied ligt in een ‘gemengd gebied met wonen’. Met het planvoornemen is sprake van een milieugevoelige activiteit, namelijk een schoolgebouw bedoeld voor de functie onderwijs. Middels een quickscan activiteiten en milieuzonering is onderzocht welke eventuele ‘activiteiten met gebruiksruimte’ zich in de directe omgeving van het projectgebied aan de Schoolstraat 1 te Gendt bevinden.

In de omgeving van het projectgebied is op een afstand van circa 85 meter ‘Providentia Gendt’ gelegen. Deze valt volgens de handreiking ‘Activiteiten en milieuzonering’ in de categorie ‘Theaters, schouwburgen, concertgebouwen, evenementenhallen’. Hiervoor geldt geluidzone 1 met een bijbehorende richtafstand van 30 meter. Deze richtafstand wordt nageleefd.

Verder zijn op circa 110 meter afstand ‘Tafeltennis vereniging Getavé’ (categorie ‘Sportscholen, gymnastiekzalen’), op 160 meter ‘De Klok Horeca Gendt’ (categorie ‘Café’s, bars’) en op circa 160 meter ‘Trimsalon The Proud Poodle’ (categorie ‘Kappersbedrijven en schoonheidsinstituten’) gelegen. Hierbij is ‘FM’ van toepassing. Dit betekent dat deze activiteiten geschikt zijn voor functiemenging. Er is geen minimale richtafstand van toepassing.

Op grotere afstand zijn nog enkele andere activiteiten gesitueerd. Deze liggen echter op ruime afstand en bevinden zich in een woonwijk met voornamelijk woningen en andere gevoelige objecten. Op basis van de beschikbare gegevens kan redelijkerwijs worden aangenomen dat aan alle relevante minimale richtafstanden wordt voldaan.

Gezien in de directe omgeving van het projectgebied zich diverse gevoelige functies bevinden, zoals woningen, is het van belang na te gaan wat het effect is van het nieuwe IKC op de omgeving. De activiteiten van IKC De Vonkenmorgen zijn ook aan te merken als activiteiten met gebruiksruimte. Daarbij zal onder meer moeten worden voldaan aan de geluidregels in paragraaf 5.1.4.2.2 van het Bkl en aan het vereiste van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (artikel 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet). Er is daarom een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de herinrichting van het terrein van het IKC. De rapportage is in de bijlagen opgenomen.

Het onderzoek naar het geluid vanwege het IKC is uitgevoerd volgens de standaard rekenmethode zoals omschreven in de meet- en rekenmethode geluid industrie uit bijlage IVh van de Omgevingsregeling.
Uit onderzoek blijkt dat de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus (LAr,LT) niet meer bedragen dan 49 dB(A) etmaalwaarde inclusief stemgeluid en ruim minder dan 50 dB(A) etmaalwaarde exclusief stemgeluid. De maximale geluidniveaus (LAmax) bedragen maximaal 70 dB(A) vanwege schreeuwende kinderen (in de dagperiode) en maximaal 60 dB(A) vanwege parkeerbewegingen (in zowel de dag- als avondperiode).

De langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus inclusief stemgeluid voldoen aan de grenswaarden / instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving en de grenswaarden uit het Omgevingsplan. De optredende maximale geluidniveaus vanwege de parkeerbewegingen voldoen aan de grenswaarden uit het Besluit kwaliteit leefomgeving, waarbij aangetekend wordt dat hierin voor de dagperiode geen grenswaarden zijn opgenomen.

De geluidbelasting ten gevolge van het verkeer van en naar de schoollocatie bedraagt ten hoogste 48 dB(A) etmaalwaarde. De voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) uit de Schrikkelcirculaire wordt gerespecteerd.

Op basis van het uitgevoerde akoestisch onderzoek is het geluid van de activiteiten van het IKC op geluidgevoelige gebouwen als aanvaardbaar aan te merken conform het Besluit kwaliteit leefomgeving. Tevens voldoet het IKC voor wat betreft het geluid op de gevels van woningen aan de regels uit het omgevingsplan, zodat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.4.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect activiteiten en milieuzonering voor geur en geluid is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.5 Omgevingsveiligheid

5.5.1 Toetsingskader

Het aspect omgevingsveiligheid heeft betrekking op de mogelijkheden om een brand, ramp of crisis te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Het beschermen van personen in gebouwen en op locaties in de omgeving van risicovolle activiteiten is cruciaal. Daarnaast is het beperken van schade aan de fysieke leefomgeving bij een ongeval van een risicovolle activiteit van groot belang. De algemene regels van het Rijk hiervoor zijn vastgelegd in het Bkl en het Bal.

Kwetsbare gebouwen en locaties

In bijlage VI van het Bkl is onderscheid gemaakt in 3 categorieën ‘gebouwen en locaties’ waarvoor de regels bescherming bieden:

1. Zeer kwetsbaar (alleen gebouwen);
2. Kwetsbaar (gebouwen en locaties);
3. Beperkt kwetsbaar (gebouwen en locaties).

Risicobronnen

Risicobronnen zijn activiteiten met externe veiligheidsrisico’s. In bijlage VII van het Bkl zijn activiteiten aangewezen die risicobronnen vormen. Het gaat om de volgende soorten activiteiten:

- activiteiten met gevaarlijke stoffen bij bedrijven. Dit zijn verschillende milieubelastende activiteiten uit het Bal;
- het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor;
- buisleidingen met gevaarlijke stoffen die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in het Bal;
- windturbines die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in het Bal.

De gemeente moet regels opnemen in het omgevingsplan voor activiteiten die als risicobronnen worden beschouwd om beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en locaties te beschermen tegen externe veiligheidsrisico’s. Deze regels met betrekking tot omgevingsveiligheid zijn van toepassing wanneer de gemeente overweegt nieuwe risicobronnen op haar grondgebied toe te staan, evenals wanneer zij de mogelijkheid overweegt om in de nabijheid van een bestaande risicobron nieuwe gebouwen toe te staan. Sommige risicovolle milieubelastende activiteiten zijn vergunningplichtig. De gemeente heeft ook de mogelijkheid om andere categorieën gebouwen of locaties dan die in bijlage VI staan, vergelijkbare bescherming te bieden, en zelfs bepaalde kwetsbare gebouwen als zeer kwetsbaar te behandelen. De specifieke instructies hiervoor zijn opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Bkl. In het omgevingsplan van de gemeente Lingewaard worden beperkingen met betrekking tot omgevingsveiligheid genoemd, waarbij milieubelastende activiteiten, transportroutes en buisleidingen aan bod komen (artikel 22.39b). Tot op heden zijn er geen specifieke veiligheidsregels vastgesteld met betrekking tot windturbines.

Ook kan een omgevingsvisie van gemeenten en provincies helpen bij het waarborgen van omgevingsveiligheid in het omgevingsplan. Zo staat in de omgevingsvisie van de gemeente Lingewaard dat het bevorderen van veiligheid integraal onderdeel moet zijn van ruimtelijke afwegingen. De veilige leefomgeving bepaalt namelijk mede de kwaliteit van de leefomgeving. Daarbij staan het voorkomen of beperken van risico’s centraal.

Naast de eerdergenoemde activiteiten die als risicobronnen worden beschouwd, bevat het Bkl ook instructies voor de volgende risicobronnen:

- opslaan, bewerken en herverpakken van vuurwerk (afdeling 5.1.2.4);
- opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik (afdeling 5.1.2.5);
- exploiteren van een IPPC-installatie voor het maken van explosieven (afdeling 5.1.2.5);
- opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen voor militair gebruik (afdeling 5.1.2.5 Bkl).

Maatregelen beperking externe veiligheidsrisico’s

Maatregelen ter beperking van externe veiligheidsrisico's zijn vastgelegd in het Bal en omvatten maatregelen die initiatiefnemers van risicovolle milieubelastende activiteiten moeten toepassen. Deze maatregelen gelden voor activiteiten met gevaarlijke stoffen, vuurwerk, ontplofbare stoffen voor militair of civiel gebruik, en windturbines.

Bij verschillende risicovolle activiteiten zijn technische eisen, normen, voorschriften en/of richtlijnen opgenomen, zoals bijvoorbeeld brandwerendheid van gebouwen. Daarnaast zijn voor een groot aantal risicovolle activiteiten vaste afstanden vastgesteld. Deze zijn opgenomen in het Bal of het Bkl. In het Bal zijn deze afstanden van toepassing op activiteiten

zonder vergunningplicht met relatief kleine afstanden (zie bijlage VII, onder A, bij het Bkl). De afstanden gelden vanaf het bij de activiteit aangegeven meetpunt tot de begrenzing van de locatie waar de activiteit plaatsvindt. Onder bepaalde voorwaarden gelden de afstanden in plaats daarvan tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in de omgeving. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om de gevel van het gebouw of een andere begrenzing. Deze begrenzingen staan in het Bkl (artikel 5.9). In het Bkl zijn afstanden vastgelegd voor zowel vergunningplichtige als niet-vergunningplichtige activiteiten (bijlage VII, onder B tot en met D). Voor activiteiten in bijlage VII, onder E, moet de afstand voor het plaatsgebonden risico worden berekend. Deze afstanden gelden vanaf het bij de activiteit in bijlage VII aangegeven meetpunt(en) tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en locaties in de omgeving. Dezelfde begrenzingen zijn van toepassing in deze gevallen (artikel 5.9 Bkl).

Plaatsgebonden risico

De risico's voor de omgevingsveiligheid komen tot uitdrukking via het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans per jaar dat één persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof. In theorie zou deze persoon zich onafgebroken en onbeschermd op één bepaalde plaats moeten bevinden. Gemeenten moeten in hun omgevingsplan een grenswaarde, ook wel een basisbeschermingsniveau genoemd, voor het plaatsgebonden risico in acht nemen. Dit geldt met name voor zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare gebouwen en locaties. De waarden voor het plaatsgebonden risico worden ruimtelijk vertaald naar afstanden tot gebouwen en locaties. De plaatsgebonden risico's worden op kaarten weergegeven met zogeheten risicocontouren. Gebouwen en locaties die als (zeer) kwetsbaar worden beschouwd, mogen niet binnen de PR-10-6-contour van een activiteit vallen. Het respecteren van de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico betekent dat de gemeente alleen onder voorwaarden die in het Bkl zijn vastgesteld, mag afwijken van deze grenswaarde.

Groepsrisico, aandachtsgebieden en voorschriftengebieden

Het werken met aandachtsgebieden voor externe veiligheidsrisico's is een nieuwe benadering van het groepsrisico onder de Omgevingswet. Het groepsrisico (GR) gaat over de kans per jaar dat tien of meer personen overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een aandachtsgebied (artikel 5.15, lid 1 Bkl). Aandachtsgebieden zijn gebieden die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen, onvoldoende beschermd kunnen zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Dit betekent dat binnen dat gebied levensbedreigende gevaren voor personen in gebouwen kunnen optreden, zelfs als de kans daarop klein is. Aandachtsgebieden worden vastgelegd in het 'Register Externe Veiligheidsrisico's' en zijn digitaal raadpleegbaar.

Er is een onderscheid tussen drie soorten gevaren: warmtestraling (brand), overdruk (explosie) en concentratie giftige stoffen in de lucht (gifwolk). Hierdoor zijn er ook drie typen aandachtsgebieden (artikel 5.12 Bkl):

1. brandaandachtsgebied;
2. explosieaandachtsgebied;
3. gifwolkaandachtsgebied.

Binnen deze aandachtsgebieden moet de gemeente in het omgevingsplan rekening houden met het groepsrisico. Dit wordt bereikt door in het aandachtsgebied geen beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties toe te staan. De gemeenteraad heeft enige afwegingsruimte bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen binnen een aandachtsgebied, op voorwaarde dat het gaat om een locatie buiten de afstand waar de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico van toepassing is.

Het bevoegd gezag kan verschillende maatregelen nemen om mensen binnen de aandachtsgebieden te beschermen. Deze maatregelen omvatten onder andere:

- afstand houden tot de risicobron binnen het aandachtsgebied;
- aanvullende risicocommunicatie;
- overleg met (advies vragen aan) de regionale brandweer;
- beperken van personendichtheden in de omgeving van de risicobron;
- toegankelijk gebied voor de hulpdiensten (brandweer, ambulance en politie);
- mogelijkheden voor rampbestrijding (bestrijdbaarheid en bluswatervoorzieningen);
- vlucht- en schuilmogelijkheden;
- omgevingsmaatregelen;
- aanvullende bouwmaatregelen in een voorschriftengebied.

Beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en locaties zijn wel toelaatbaar als de genoemde maatregelen zijn genomen. Dit wordt geregeld met voorschriftengebieden. Een gemeente kan binnen een aandachtsgebied voorschriftengebieden aan te wijzen. Een voorschriftengebied kan een deel van of het gehele aandachtsgebied zijn. De gemeente wijst in dat geval een locatie binnen een (brand- of explosie)aandachtsgebied als (brand- of explosie)voorschriftengebied aan in het omgevingsplan. In dit deel van het aandachtsgebied gelden dan aanvullende bouweisen voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen. Deze aanvullende bouweisen staan in de artikelen 4.90 tot en met 4.96 van paragraaf 4.2.14 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Ze hebben tot doel om mensen in een gebouw beter te beschermen tegen de effecten van een brand of explosie.

Hierdoor vergroot de gemeente de zelfredzaamheid van mensen, waarbij zelfredzaamheid verwijst naar het vermogen om zichzelf te onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. Het zelfredzame vermogen van individuen is een cruciale factor om grote calamiteiten bij een incident te voorkomen.

5.5.2 Onderzoek

Er is een quickscan omgevingsveiligheid uitgevoerd om de impact van het planvoornemen op de fysieke leefomgeving te beoordelen en vice versa.

Volgens bijlage VI van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) wordt een gebouw met een onderwijsfunctie voor basisonderwijs ingedeeld in de categorie ‘zeer kwetsbaar’. Aangezien het gaat om de ontwikkeling van een schoolgebouw ten behoeve van basisonderwijs, wordt dit beschouwd als een zeer kwetsbaar object. Daarom is het noodzakelijk om de externe veiligheidsrisico's te onderzoeken en na te gaan of het projectgebied in een brand-, explosie- of gifwolkaandachtsgebied ligt. Met het planvoornemen is dus geen sprake van de realisatie van een risicovolle activiteit.

De locatie van risicovolle activiteiten met gevaarlijke stoffen, zoals bedrijven, transportroutes, buisleidingen en windturbines, is vastgesteld aan de hand van kaarten uit de 'Atlas Leefomgeving'. In figuur 5.2 worden de risicobronnen in de omgeving van het projectgebied geïllustreerd.

Risicovolle activiteiten met gevaarlijke stoffen bij bedrijven

De dichtstbijzijnde risicovolle activiteit met gevaarlijke stoffen bevindt zich ongeveer 1,2 kilometer ten zuidoosten van de grens van het projectgebied. Het betreffen particuliere propaangastanks. Het projectgebied, waar het kwetsbare object wordt ontwikkeld, bevindt zich buiten het brand- en explosieaandachtsgebied. Vanwege de aanzienlijke afstand tussen het projectgebied en de risicovolle activiteit, is er geen gevaar. Andere risicovolle activiteiten op ruime afstand van het projectgebied vormen evenmin een belemmering voor het project. Het opstellen van een verantwoording van het groepsrisico ten aanzien van deze risicovolle activiteiten kan daarom redelijkerwijs achterwege blijven.

Risicovolle transportroutes

Het projectgebied is gelegen binnen de bebouwde kom van de kern Gendt. In de directe omgeving van het projectgebied zijn geen risicovolle

Figuur 5.2 Uitsnede risicokaart (projectgebied met rode cirkel aangegeven) (bron: Atlas Leefomgeving)

transportroutes gelegen, waarlangs gevaarlijke stoffen worden getransporteerd. Op een afstand van circa 1,3 kilometer ten zuiden, zuidwesten en zuidoosten is de rivier de Waal gelegen. De projectlocatie valt echter ver buiten het brand-, explosie- en gifwolkaandachtsgebied van deze risicovolle transportroute. Het opstellen van een verantwoording van het groepsrisico ten aanzien van deze weg kan daarom redelijkerwijs achterwege blijven.

Risicovolle buisleidingen
Ten zuidwesten van het projectgebied, op een afstand van circa 1,3 kilometer, bevindt zich een buisleiding. Door deze leiding wordt aardgas getransporteerd. Voor buisleidingen met gevaarlijke stoffen geldt een belemmeringsgebied van 5 meter vanaf het hart van de leiding. Binnen dit belemmeringsgebied zijn geen gebouwen toegestaan. Dit bouwverbod is noodzakelijk ter bescherming en het onderhoud van de buisleiding. Aangezien het projectgebied zich niet binnen het invloedsgebied van de risicovolle buisleiding bevindt, is het opstellen van een verantwoording van het groepsrisico met betrekking tot buisleidingen niet relevant. Er zijn geen belemmeringen.

Windturbines
In de omgeving van het projectgebied zijn geen windturbines, die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit, gelegen. Het opstellen van een verantwoording van het groepsrisico met betrekking tot windturbines is derhalve niet nodig. Er zijn geen belemmeringen voor het planvoornemen.

Verantwoording groepsrisico
Aangezien risicovolle activiteiten met gevaarlijke stoffen bij bedrijven, transportroutes, en buisleidingen buiten het projectgebied vallen, is een beperkte of uitgebreide verantwoording van het groepsrisico niet noodzakelijk. De wetgever heeft aangegeven dat er rekening moet worden gehouden met de risico's van het voordoen van branden, rampen en crisis. Conform onderdeel van het Bkl artikel 5.2 moet in een omgevingsplan rekening gehouden worden met het belang van bestrijdbaarheid, zelfredzaamheid en geneeskundige hulpverlening. Hiervoor is advies gevraagd bij de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM). Het omgevingsadvies van de VGGM is in de bijlagen opgenomen.

Uiteraard wordt bij het planvoornemen rekening gehouden met de locatie van de bebouwing, zodat in het geval van een calamiteit er adequate vluchtmogelijkheden zijn. Leerlingen, docenten, bezoekers, etc. van het IKC in Gendt worden bovendien gewaarschuwd via waarschuwings- en alarmeringssystemen (WAS) en NL-Alert. De te realiseren nieuwbouw beschikt over ventilatievoorzieningen die eenvoudig (centraal) kunnen worden uitgeschakeld en/of afgesloten. Ramen en deuren kunnen worden gesloten, en aanwezigen hebben voldoende ruimte om in het gebouw te schuilen totdat het gevaar is geweken. Het projectgebied is tevens goed bereikbaar voor hulpdiensten.

5.5.3 Conclusie
Vanuit het milieuaspect omgevingsveiligheid is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.6 Kabels en leidingen
5.6.1 Toetsingskader
Ondergrondse kabels en leidingen zijn belangrijk voor het transport van data, elektriciteit en stoffen zoals gas en water. Niettemin kunnen sommige ondergrondse leidingen en bovengrondse hoogspanningslijnen een potentieel risico vormen voor de omgeving. De Omgevingswet bevat daarom specifieke regels en instrumenten om dergelijke risico's te voorkomen en te beperken.

Zo adviseert het Rijk aan het bevoegd gezag om bij het toelaten van gevoelige gebouwen, zoals woningen, bij bovengrondse hoogspanningsverbindingen rekening te houden met de magneetvelden[2]. De magneetvelden zijn mogelijk van invloed op de gezondheid van omwonenden.

Voor de regeling omtrent buisleidingen wordt verwezen naar paragraaf 5.5 'Omgevingsveiligheid'.

5.6.2 Onderzoek
Aan de hand van de 'Netkaart' van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) kan achterhaald worden of het projectgebied zich bevindt in een magneetveldzone van een of meerdere hoogspanningslijnen[3]. Uit deze kaart volgt dat er in het projectgebied geen planologisch relevante kabels en leidingen aanwezig zijn die bescherming behoeven. De dichtstbijzijnde 150 kV hoogspanningslijn bevindt zich op een afstand van ongeveer 2,6 kilometer van het projectgebied (zie figuur 5.4). Uit de Netkaart volgt dat ten aanzien van deze hoogspanningslijn kan worden uitgegaan van een magneetveldzone van 55 meter aan weerszijden van de hoogspanningslijn. Het projectgebied valt ver buiten deze magneetveldzone.

5.6.3 Conclusie
Vanuit het milieuaspect kabels en leidingen is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.7 Elektromagnetische straling
De Omgevingswet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving.

[2] https://iplo.nl/thema/praktijksituaties/hoogspanningsverbinding/toelaten/toelaten-gevoelige-gebouwen/
[3] https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/netkaart

5.7.1 Toetsingskader

Elektromagnetische velden

Straling komt overal om ons heen voor. Enerzijds door natuurlijke stralingsbronnen, zoals de zon en anderzijds door kunstmatige, door de mens gemaakte bronnen. Magnetische velden ontstaan bij het transport en het gebruik van elektriciteit/stroom. Voorbeelden van voorzieningen die zorgen voor elektromagnetische velden zijn antennes, hoogspanningslijnen, mobiele telefoons en elektrische apparaten. De kracht van het elektromagnetische veld kan per voorziening verschillen. In het kader van de planologie zijn met name antennes en hoogspanningslijnen van belang, aangezien dit vaste objecten zijn.

In het kader van gezondheid en milieu is het bij nieuwe ontwikkelingen, waar sprake is van gevoelige gebouwen zoals woningen, scholen en kinderopvang, van belang dat er rekening wordt gehouden met magneetvelden. Dergelijke projecten moeten buiten een magneetveldzone komen te liggen. De sterkte van elektromagnetische velden is het grootst dichtbij de bron en neemt af als de afstand tot de bron groter wordt.

Verschillende soorten magneetvelden

Elektriciteit kan met twee verschillende technieken door een kabel worden getransporteerd: met wisselstroom of met gelijkstroom. Wisselstroom wordt gebruikt om elektriciteit over relatief korte afstanden te verplaatsen. Gelijkstroom wordt gebruikt om elektriciteit over langere afstanden te verplaatsen.

Wisselstroom en gelijkstroom veroorzaken verschillende soorten magneetvelden. Een wisselstroom-magneetveld heeft een frequentie van 50 hertz. Een gelijkstroom-magneetveld is statisch, met een frequentie van 0 hertz. Eenvoudiger gezegd: een wisselstroom-magneetveld gaat 50 keer per seconde aan/uit, een gelijkstroom-magneetveld staat constant aan.

Voorzorgsbeleid magneetvelden

Door de minister voor Klimaat en Energie is (samen met de toenmalig minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en in afstemming met de staatssecretaris voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport) op 21 april 2023 een herijkt voorzorgsbeleid aan gemeenten, provincies en netbeheerders gezonden inzake de gezondheidsrisico's van magneetvelden[4]. Dit advies komt in de plaats van het eerdere advies van de staatssecretaris van VROM uit 2005 over hoogspanningsverbindingen vlakbij gevoelige bestemmingen in verband met gezondheidsrisico's. De kern van het herijkte voorzorgbeleid voor magneetvelden is dat met de netbeheerders is afgesproken dat deze bronmaatregelen gaan treffen om de sterkte en grootte van magneetvelden zo veel mogelijk te beperken. Het beleidsadvies is erop gericht om zoveel als redelijkerwijs mogelijk te voorkomen dat mensen langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden die afkomstig zijn van elektriciteitsinfrastructuur en die gemiddeld over een jaar sterker zijn dan 0,4 microtesla[5]. De waarde van 0,4 microtesla geldt als gemiddelde voor een heel jaar. Tijdens dat jaar kan de veldsterkte regelmatig boven en onder de waarde van 0,4 microtesla komen. Het is een waarde uit voorzorg, die alleen van toepassing is bij bovengrondse hoogspanningslijnen.

Daarnaast wordt in het advies geadviseerd om bij een ligging nabij een bovengrondse hoogspanningslijnen een magneetveldzone te berekenen. Op basis van deze berekening kan worden bekeken hoeveel gevoelige bestemmingen in de magneetveldzone liggen. Het bevoegd gezag ruimtelijke ordening wordt opgeroepen om een integrale ruimtelijke afweging te maken, waarbij zowel gekeken wordt naar een mogelijke beperking van het aantal gevoelige bestemmingen in de magneetveldzone, als naar andere ruimtelijke aspecten.

AC-magneetvelden (wisselstroom)

In Nederland wordt voor de blootstelling aan magnetische velden bij wisselstroom (AC) van 50 hertz de adviesgrenswaarde van 100 micro-tesla gehanteerd[6]. Deze adviesgrenswaarde is gebaseerd op de aanbeveling van de Europese Unie, waarin een referentieniveau van 100 microtesla voor bescherming van de bevolking is vastgelegd. Deze waarde wordt in Nederland volgens het RIVM op voor het publiek toegankelijke plaatsen nabij het hoogspanningsnet nergens overschreden, ook niet in de buurt van ondergrondse hoogspanningsverbindingen of hoogspanningsstations. De kern van het voorzorgsbeleid is dat nieuwe situaties waarbij kinderen langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden van bovengrondse hoogspanningslijnen met een jaargemiddelde hoger dan 0,4 microtesla zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, vermeden moeten worden. Dit komt er op neer dat het advies is om bij nieuwe situaties gevoelige gebouwen (woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen) zo veel als redelijkerwijs mogelijk buiten de magneetveldzone van 0,4 microtesla te plaatsen.

DC-magneetvelden (gelijkstroom)

De Nederlandse Rijksoverheid gaat voor magneetvelden bij gelijkstroom (DC) verbindingen uit van een referentiewaarde van 0,4 microtesla zoals vastgelegd in de eerdergenoemde Europese aanbeveling. De blootstellingslimiet van 0,4 microtesla voor DC-magneetvelden is vele malen hoger dan de blootstellingslimiet voor AC-magneetvelden. Wetenschappelijk onderzoek laat geen verband zien tussen blootstelling aan DC-magneetvelden en gezondheidsrisico's. Daarom is er, in tegenstelling tot AC-magneetvelden, geen voorzorgbeleid vanuit de Nederlandse rijksoverheid voor blootstelling aan DC-magneetvelden en is nader onderzoek niet nodig.

[4] https://www.kennisplatform.nl/verschil-tussen-limiet-100-microtesla-grens-0-4-microtesla/
[5] https://www.infomil.nl/publish/pages/86406/beleidsadvies_vrom_2005_1.pdf
[6] https://www.kennisplatform.nl/verschil-tussen-limiet-100-microtesla-grens-0-4-microtesla/

5.7.2 Onderzoek

In paragraaf 5.6 'Kabels en leidingen' staat vermeld dat uit een quickscan is gebleken dat het projectgebied zich niet binnen de 0,4 microtesla magneetveldzone van een of meerdere hoogspanningslijnen bevindt. De dichtstbijzijnde hoogspanningslijn ligt op een afstand van 2,6 kilometer. Hierdoor blijft de blootstelling aan magnetische velden ruim onder de vastgestelde referentieniveauwaarden van 100 microtesla of 0,4 microtesla. De conclusie uit dit onderzoek is dat er geen sprake is van een overschrijding van de referentieniveauwaarden, wat betekent dat er geen aanleiding is voor verdere, diepgaandere onderzoeken naar mogelijke gezondheidseffecten.

5.7.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect elektromagnetische straling is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.8 Trilling

5.8.1 Toetsingskader

Trilling kan nadelige gevolgen hebben voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Het kan effect hebben op het welzijn of schade aan gebouwen veroorzaken. De Omgevingswet beschermt daarom (delen van) gebouwen en de mensen die daarin verblijven tegen trillingen van activiteiten. De aanwijzing van trilling gevoelige gebouwen staat in artikel 5.80 Bkl. Hieronder vallen gebouwen met een woonfunctie, onderwijsfunctie, gezondheidszorgfunctie, bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied en de bijbehorende nevengebruiksfuncties.

Er zijn verschillende soorten trillingen met verschillende bronnen. De Omgevingswet maakt bij de instructieregels over trillinghinder door activiteiten onderscheid tussen:

- Continue trillingen (trillingen die gedurende een lange tijd aanwezig zijn, door bijvoorbeeld machines of druk wegverkeer)
- Herhaald voorkomende trillingen (kortdurende trillingen die periodiek voorkomen, door bijvoorbeeld treinverkeer)

Bronnen van trillingen zijn verkeer over de weg of het spoor, machines in de industrie en bouw- en sloopactiviteiten. Deze bronnen veroorzaken een trilling die voelbaar is in gebouwen. Dit gebeurt bijvoorbeeld via de vloer en de wanden. Trillingen kunnen op grote afstand hinder of schade opleveren.

In beginsel moet binnen een afstand van 100 meter van een treinspoor het risico op trillinghinder worden beoordeeld. In sommige gevallen is het nodig om het onderzoeksgebied uit te breiden tot 250 meter aan weerszijden van het spoor. Hiervan is bijvoorbeeld sprake wanneer er reeds klachten door trillinghinder van het spoor op een grotere afstand dan 100 meter bestaan[7].

Omgevingsvisie

Provincies en gemeenten kunnen langetermijndoelen, ambities en beleidskeuzes voor trillingen vastleggen in een omgevingsvisie. De omgevingsvisie geeft een beschrijving van hoe het onderwerp trillingen doorwerkt in bijvoorbeeld plannen voor een woningbouwproject. Trillingen spelen over het algemeen geen prominente rol in een omgevingsvisie. Dat is wel het geval wanneer in het projectgebied van de omgevingsvisie een spoor aanwezig is of wordt aangelegd. De omgevingsvisie is dan een geschikt instrument om vast te leggen dat bij nieuwbouw vroegtijdig rekening wordt gehouden met hinder door spoortrillingen.

In de omgevingsvisie van de gemeente Lingewaard wordt het thema trilling niet specifiek behandeld.

Omgevingsplan

Het aspect trilling is vooral een lokaal probleem. Gemeenten mogen zelf regels stellen over trilling door milieubelastende activiteiten in het omgevingsplan. Hiervoor gelden de instructieregels over (continue en herhaald voorkomende) trillingen door activiteiten op trilling gevoelige gebouwen in het Bkl (paragraaf 5.1.4.4).

De instructieregels voor trillingen door activiteiten gelden voor:

- het op een locatie toelaten van een activiteit en het aanpassen daarvan;
- het op een locatie toelaten van een trilling gevoelig gebouw en het aanpassen daarvan;
- een combinatie van beide.

Het gaat hierbij om activiteiten die trillingen veroorzaken in een trilling gevoelige ruimte van een trilling gevoelig gebouw in een frequentie van 1 tot 80 Hz.

Er zijn ook activiteiten die uitgezonderd zijn van de instructieregels:

- trilling gevoelige gebouwen op een industrieterrein waarvoor een geluidproductieplafond is ingesteld (artikel 5.79, lid 2, onder a, Bkl);
- de activiteit wonen;
- verkeer op wegen, vaarwegen en spoorwegen.

In het omgevingsplan leggen gemeenten vast welke trillingen door een activiteit in trilling gevoelige ruimten van trilling gevoelige gebouwen aanvaardbaar zijn (artikel 5.83 Bkl). Bij verlening van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit moet hier aan worden voldaan. Hierbij vindt een afweging plaats tussen het beschermen van de fysieke leefomgeving en het benutten van een locatie. Daarbij houdt de gemeente rekening met alle betrokken belangen.

Trillingen zijn aanvaardbaar als de standaardwaarden voor continue en herhaald voorkomende trillingen (zie tabel 5.8 en 5.9) uit de artikelen 5.87

[7] https://iplo.nl/thema/trillingen/trillingen-instrumenten/omgevingsplan/nieuwbouw-langs-spoor/

en 5.87a van het Bkl worden overgenomen (conform artikel 5.86 Bkl). Volgens artikel 5.87 Bkl dienen continue trillingen in eerste instantie te voldoen aan de in het omgevingsplan opgenomen waarden voor die trillingen, bedoeld onder A1. Indien hieraan wordt voldaan, is er sprake van een acceptabele situatie. Wanneer niet wordt voldaan aan deze waarden, moeten de continue trillingen voldoen aan de in het omgevingsplan opgenomen waarden onder A2 en A3. Hetzelfde geldt voor artikel 5.87a Bkl over de standaardwaarden voor herhaald voorkomende trillingen.

Tabel 5.8 Standaardwaarden voor toelaatbare continue trillingen in trilling gevoelige ruimten (artikel 5.87 Bkl)

Soort	Standaardwaarde	Standaardwaarde
Tijdsperiode	07.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
A1 trillingssterkte V_{max}	0,1	0,1
A2 trillingssterkte V_{max}	0,4	0,2
A3 trillingssterkte V_{per}	0,05	0,05

Tabel 5.9 Standaardwaarden toelaatbare herhaald voorkomende trillingen in trilling gevoelige ruimten (artikel 5.87a Bkl)

Soort	Standaardwaarde	Standaardwaarde
Tijdsperiode	07.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
A1 trillingssterkte V_{max}	0,2	0,2
A2 trillingssterkte V_{max}	0,8	0,4
A3 trillingssterkte V_{per}	0,1	0,1

Artikel 5.88 en 5.89 van het Bkl bieden een mogelijkheid tot afwijking van de waarden, in het geval van bedrijventerreinen of zwaarwegende economische of maatschappelijke belangen.

Verder leiden niet op alle locaties de standaardwaarden voor een activiteit tot het gewenste evenwicht tussen beschermen en benutten. Een gemeente kan dan gemotiveerd, vanuit het oogmerk van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, kiezen voor andere waarden (artikel 5.86, lid 2 Bkl).

In het 'Omgevingsplan gemeente Lingewaard' is het aspect trillingen in artikel 22.83 tot en met 22.89 van paragraaf 22.3.5 vermeld. Ook is in artikel 22.18 de specifieke zorgplicht benoemd voor het gebruik van bouwwerken om overlast of hinder door trilling te voorkomen.

5.8.2 Onderzoek

Het planvoornemen maakt een trilling gevoelig gebouw mogelijk, namelijk een IKC met een onderwijsfunctie. Het is van belang dat leerlingen, docenten en andere bezoekers van het gebouw geen hinder ervaren van trilling door de omgeving.

Uit een gedegen analyse is gebleken dat er geen bedrijven zijn gelegen in de nabije omgeving met continue of herhaald voorkomende trillingen door een activiteit, waar het gebouw hinder van kan ervaren. Tevens zijn er al diverse maatgevende woonbestemmingen rondom het projectgebied gelegen.

Ook is er geen treinspoor in de directe omgeving van het projectgebied gelegen. Het dichtstbijzijnde spoor ligt op een afstand van circa 3,2 km[8]. Gezien het projectgebied ruim buiten het onderzoeksgebied van 100 meter en 250 meter valt, kan hinder door trillingen van het treinverkeer worden uitgesloten.

Geconcludeerd kan worden dat onderhavig planvoornemen passend is binnen de instructieregels uit de provinciale omgevingsverordening en het gemeentelijke omgevingsplan, en de ambities uit de gemeentelijke omgevingsvisie. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.8.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect trilling is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.9 Natuur en landschap

5.9.1 Toetsingskader

Met ingang van 1 januari 2024 is de Wet natuurbescherming opgegaan in de Omgevingswet. Binnen het Bkl zijn diverse regels opgenomen ter bescherming van de natuur. Deze regels komen grotendeels overeen met de huidige regelgeving in de Wet natuurbescherming. Het betreft met name voorschriften voor de bescherming van aangewezen Natura 2000-gebieden, regels ter bescherming van plant- en diersoorten (waaronder vogels) en voorschriften met betrekking tot de bescherming van houtopstanden. De regelgeving met betrekking tot gebieds- en soortenbescherming vindt haar oorsprong grotendeels in twee Europese richtlijnen, namelijk de Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en de Habitatrichtlijn (92/43/EEG).

Gebiedsbescherming

In Nederland zijn er specifieke gebieden van groot belang voor flora en fauna, waaronder Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland-gebieden en andere bijzondere natuurgebieden en landschappen. Deze gebieden worden beschermd door verschillende wettelijke instrumenten.
In artikel 5.1, lid 1 van de Omgevingswet staat dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een Natura 2000-activiteit uit te voeren. Daarnaast bepaalt lid 2 van hetzelfde artikel dat het eveneens verboden is om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren. Voor beide gevallen geldt dat afwijkende regelingen kunnen zijn opgesteld in het omgevingsplan, de waterschapsverordening, de omgevingsverordening of een ministeriële regeling.

Hoofdstuk 11 van het Bal behandelt de vergunningplicht voor Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten. In dit hoofdstuk zijn tevens de regels voor vergunningsvrije gevallen opgenomen evenals de mogelijkheden tot maatwerk. Indien geen vrijstelling van toepassing is, dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd, waarbij onderscheid wordt

[8] https://spoorkaart.mwnn.nl/

gemaakt tussen enkelvoudige en meervoudige aanvragen, afhankelijk van de aard van de activiteit (flora- en fauna-activiteit en/of Natura 2000-activiteit).

Natura 2000-gebieden
De bescherming van Natura 2000-gebieden is gebaseerd op de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wijst deze gebieden aan via een aanwijzingsbesluit, zoals bepaald in artikel 2.44 van de Omgevingswet. Bovendien stelt hij op basis van artikel 2.43 van de Omgevingswet de instandhoudingsdoelstellingen vast. Nederland beschikt over meer dan 160 Natura 2000-gebieden.

Bij de voorbereiding van een omgevingsplan dienen mogelijke significante effecten als gevolg van projecten, plannen en activiteiten, zowel individueel als in combinatie met andere plannen of projecten, te worden geïdentificeerd en beoordeeld, zoals voorgeschreven in artikel 16.53, lid c, van de Omgevingswet. Een activiteit die potentieel significante nadelige gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied wordt aangeduid als een Natura 2000-activiteit, zoals beschreven in bijlage A van de Omgevingswet. Natura 2000-gebieden hebben externe effecten, wat betekent dat ook ingrepen buiten deze gebieden die verstoring kunnen veroorzaken, moeten worden geëvalueerd op hun impact op soorten en habitats.

Een ruimtelijk plan dat aanzienlijke gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied kan alleen worden goedgekeurd als uit een passende beoordeling blijkt dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Bij verkregen zekerheid kan vergunningverlening plaatsvinden, zoals bepaald in artikel 8.74, lid b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Als er echter geen zekerheid is verkregen, kan het plan toch worden goedgekeurd mits wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden:
1. Alternatieve oplossingen zijn niet voorhanden.
2. Het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
3. De noodzakelijke compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk bewaard blijft.

De criteria voor het beoordelen van de omgevingsvergunning voor Natura 2000-activiteiten worden beschreven in afdeling 8.6 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Deze beoordelingsmaatstaven zijn vastgesteld binnen het aanvullingsspoor Natuur.[9]

Natuurnetwerk Nederland (NNN)
De aanwijzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is geregeld in de Omgevingsverordening, conform artikel 2.44, lid 4 van de Omgevingswet en artikel 7.6, lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Vanuit de Omgevingsverordening draagt de provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingszones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met omringende agrarisch gebieden te verbinden. Ook is het gericht op de bescherming, de instandhouding en zo nodig het herstel van een gunstige staat van instandhouding van aanwezige dier- en plantensoorten, typen natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten die van nature in Nederland voorkomen.
Bijna alle aangewezen Natura 2000-gebieden maken del uit van het NNN. Het NNN omvat niet alleen natuurgebieden op land, maar omvat ook alle grote wateren in Nederland, zoals de grote rivieren, het IJsselmeer en de Waddenzee. De provincie wijst in de omgevingsverordening de NNN-gebieden aan.

Activiteiten in deze gebieden mogen alleen plaatsvinden indien ze geen nadelige effecten hebben op de essentiële kenmerken of waarden van het gebied, of als dergelijke effecten kunnen worden voorkomen of verminderd door het implementeren van mitigerende maatregelen.

Bijzondere natuurgebieden en landschappen
Naast de Natura 2000-gebieden heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de bevoegdheid om bijzondere nationale natuurgebieden aan te wijzen, zoals vastgelegd in artikel 2.44, lid 2 van de Omgevingswet. Daarnaast kan de provincie in de omgevingsverordening specifieke provinciale natuurgebieden en landschappen als bijzonder aanwijzen, conform artikel 2.44, lid 5 van de Omgevingswet.

Soortenbescherming
Onder de Omgevingswet worden tal van dier- en plantensoorten beschermd, met aandacht voor soorten van Europees belang die vallen onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn, evenals bepaalde soorten van nationaal belang. De bescherming van soorten vindt zowel binnen als buiten het NNN plaats. Deze bescherming kan variëren van wet- en regelgeving tot concrete maatregelen die gericht zijn op het behouden, vestigen of uitbreiden van populaties van verschillende soorten. In overeenstemming met artikel 2.18, lid 1, sub f van de Omgevingswet rust de primaire verantwoordelijkheid hiervoor doorgaans bij de provincies. Niettemin hebben ook decentrale overheden de mogelijkheid actief beleid te voeren, bijvoorbeeld door het opstellen van programma's voor soortenbescherming.

Door de strikte formulering van een flora- en fauna-activiteit moet bij vrijwel alle activiteiten in de fysieke leefomgeving worden nagegaan of er specifieke soorten aanwezig zijn en welke soorten dat zijn. Zoals eerder aangegeven, wordt in hoofdstuk 11 van het Bal bepaald wanneer een omgevingsvergunning vereist is.

[9] ‘Vergunningplicht Natura 2000-activiteit’, aandeslagmetdeomgevingswet.nl

Stikstof

Stikstofemissie betreft de uitstoot van stikstof, afkomstig van bijvoorbeeld verkeer, energiecentrales en industriële activiteiten. Stikstofdepositie is de neerslag van stikstof op de grond. Met name voor de natuur vormt dit een uitdaging, omdat het de bodem verrijkt met voedingsstoffen, wat nadelig is voor de biodiversiteit in het betreffende gebied. Het behoud van alle planten- en diersoorten vereist zowel voedingsrijke als voedingsarme bodems.

Wanneer een project zich nabij een Natura 2000-gebied bevindt en potentieel significante stikstofuitstoot en -depositie kan veroorzaken, is het verplicht een stikstofberekening uit te voeren (voor de bouw- en/of gebruiksfase) met behulp van het rekeninstrument AERIUS. In artikel 4.15 van de Omgevingsregeling staat deze methode vermeld voor het berekenen van stikstofdepositie bij Natura 2000-activiteiten. Om het project te kunnen uitvoeren, mogen de berekende resultaten niet hoger zijn dan 0,00 mol/ha/j. Wanneer aan deze voorwaarde wordt voldaan, kunnen negatieve significante effecten op het betreffende Natura 2000-gebied op voorhand worden uitgesloten, waardoor het project op basis daarvan kan worden voortgezet.

Houtopstanden

Bomen en bossen vallen onder ‘houtopstanden’ en vervullen belangrijke en unieke functies in de fysieke leefomgeving, zoals het invangen van fijnstof, de opslag van koolstofdioxide, het bergen van water of het verminderen van grote temperatuurschommelingen in stedelijk gebied, en het vormen van een belangrijk leefgebied voor tal van planten en diersoorten. Gezien de langdurige ontwikkelingstijd van bossen is hun bescherming van aanzienlijk belang. De bescherming van houtopstanden is daarom vastgelegd in de Omgevingswet. De regelgeving omtrent de bescherming van houtopstanden is opgenomen in Afdeling 11.3 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal). Conform artikel 11.126 van het Bal is het kappen van houtopstanden onderworpen aan een algemene meldplicht. Daarnaast geldt op basis van artikel 11.129 van het Bal een verplichting tot herbeplanting voor houtopstanden met een oppervlakte van 10 are of meer, evenals voor bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen, buiten de zogenaamde 'bebouwingscontour houtkap'. De bebouwingscontour houtkap moet worden aangewezen in het omgevingsplan, zoals bepaald in artikel 5.165, lid b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Bovendien is er een specifieke zorgplicht (artikel 11.116 van het Bal) van toepassing op het kappen van houtopstanden, het herbeplanten van grond, of na het tenietgaan van een houtopstand op andere wijze.

5.9.2 Onderzoek

In het kader van de omgevingsvergunningaanvraag ten behoeve van de realisatie van het IKC, is door middel van een verkennend ecologisch onderzoek (quickscan flora en fauna) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Het onderzoeksrapport is als separate bijlage opgenomen.

Quickscan flora en fauna

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan alleen in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming in acht wordt genomen:

- Het schoolgebouw dat aanwezig is binnen het plangebied dient nader onderzocht te worden op vaste rust– en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten. Hiervoor dient het vleermuisprotocol van 2021 te worden gehanteerd om een goed beeld te krijgen van de aanwezigheid en gebruiksfunctie van het gebouw. Mogelijk heeft dit vervolgonderzoek een ontheffingsaanvraag als gevolg.
- Verder dient vanuit de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming onnodige lichtverstoring van niet-essentieel foerageergebied voorkomen te worden. Dit kan door tijdens de aanleg- en gebruiksfase uitstraling van eventuele bouwlampen, buitenverlichting en straatverlichting naar boven te voorkomen. Gebruik bijvoorbeeld afschermende armaturen, beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik ‘batlampen’ en plaats niet meer verlichting dan nodig.
- Het plangebied is geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdieren zoals rosse woelmuis, egel en huisspitsmuis. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en volstaat het volgen van de zorgplicht.
- Het plangebied is niet geschikt als habitat voor beschermde amfibiesoorten. Om te voorkomen dat er tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden geschikt winterhabitat voor de rugstreeppad wordt gecreëerd, dienen er geen onbedekte zandhopen op locatie te komen. Bedek of verwijder deze hopen meteen, opdat er geen rugstreeppadden gebruik van gaan maken.
- De begroeiing in het westen van het plangebied is geschikt als winter– en landhabitat voor algemeen voorkomende amfibieën als de gewone pad en de kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en volstaat het volgen van de zorgplicht.
- De bebouwing is potentieel geschikt voor broedende huismussen. De aanwezigheid van de huismus moet nader onderzocht worden met 2 gerichte veldbezoeken in de periode april t/m medio mei.
- Tijdens het broedseizoen kunnen nesten van algemene broedvogels in te verwijderen bebouwing, bomen en begroeiing in en rondom het plangebied verstoord, beschadigd of vernield worden. Het broedseizoen is geen vaste periode maar voor de meeste soorten is de periode maart - augustus een goede indicatie. Eerdere of latere broedgevallen zijn niet uitgesloten, met name van duiven. Negatieve effecten op broedvogels zijn te voorkomen door de sloop van het pand, de kapwerkzaamheden, het verwijderen van overig groen en de plaatsing van materiaal te laten plaatsvinden buiten het broedseizoen. Ook wordt geadviseerd om de nestkasten aan het schoolgebouw (tijdelijk) weg te halen of dicht te zetten buiten het broedseizoen, om te voorkomen dat deze in gebruik zijn tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden. Wanneer dit niet mogelijk is wordt er vlak (maximaal 3 dagen) vóór aanvang van de werkzaamheden een controle op broedvogels uitgevoerd door een ecoloog. Wanneer deze aanwezig zijn, wordt er

een beschermingszone rondom het nest aangewezen. Werkzaamheden binnen deze zone mogen pas hervat worden nadat de jongen hun nest hebben verlaten.
- Ten aanzien van álle dieren en planten (beschermd of niet beschermd), geldt de 'Algemene zorgplicht', artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden. Dieren die tijdens werkzaamheden worden waargenomen dienen in de gelegenheid te worden gebracht zichzelf in veiligheid te kunnen brengen of daarbij te worden geholpen. Het te kappen areaal dient in één richting en in delen te worden gekapt om dieren als egels en muizen hiervoor de gelegenheid te kunnen bieden.

Vervolgonderzoek vleermuizen en huismussen
Naar aanleiding van de resultaten uit de quickscan flora en fauna is een vervolgonderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen en huismussen op de projectlocatie. De rapportage is als separate bijlage opgenomen bij onderhavige motivering.

Vleermuizen
Uit het onderzoek volgt dat binnen het plangebied geen vaste rust of verblijfplaatsen van vleermuizen zijn aangetroffen. De bomenlaan langs het plangebied wordt door vleermuizen gebruikt als niet-essentieel foerageergebied. Tijdens de werkzaamheden wordt gestreefd naar het behouden van de bomenrij langs de Schoolstraat en Hendrik Braamstraat. Er zal bij noodzaak een enkele boom gerooid worden. Er zal dusdanig veel groen intact blijven dat verwacht wordt dat de voorgenomen ingreep geen negatief effect zal hebben op de kwaliteit van het foerageergebied. De sloop van het pand en het weghalen van enkele bomen hebben geen effect op beschermde verblijfplaatsen of essentieel habitat van de vleermuis. Het verbreken van verbodsbepalingen uit artikel 3.5 van de Wnb is uitgesloten. Echter, bij de uitvoering van de werkzaamheden kan bij het gebruik van felle bouwlampen na zonsondergang het aanwezige foerageergebied verstoord worden. Wel dienen vanuit de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb) negatieve effecten op niet-essentieel foerageergebied voorkomen te worden. Voorwaarden om negatieve effecten te voorkomen zijn verder uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol. Het ecologisch werkprotocol is opgenomen in de bijlagen. Maatregelen bestaan onder andere uit: werk tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst niet met bouwlampen. Daarnaast worden de werkzaamheden uitgevoerd onder begeleiding van een ecoloog. Dit wordt in de voorwaarden van de vergunning meegenomen.

Huismussen
Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties of beschermde habitat van de huismus waargenomen. De aangetroffen nestlocaties vallen buiten de invloedsfeer van de geplande werkzaamheden. Het verbreken van verbodsbepalingen uit artikel 3.1 van de Wnb is uitgesloten. De werkzaamheden hebben geen effect op nestplaatsen of beschermde habitat van de huismus. Voor de uitvoering van de werkzaamheden is geen ontheffing voor de huismus noodzakelijk.

Per 1 januari 2024 is de natuurwetgeving geïntegreerd in de Omgevingswet. Hoewel deze overgang relatief beleidsneutraal is verlopen, zijn er enkele wijzigingen doorgevoerd. Deze wijzigingen hebben vooral betrekking op de specifieke zorgplichten voor plant- en diersoorten op de rode lijst, Natura 2000-gebieden en houtopstanden. Gezien de stedelijke ligging van het plangebied en de vrijwel volledig verharde oppervlakte zijn plant- en diersoorten van de rode lijst, die niet onder de reeds behandelde beschermingsregimes vallen, hier redelijkerwijs niet te verwachten. Naast het ontbreken van geschikt leefgebied zijn er binnen de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) ook geen waarnemingen van de betreffende soorten. Wijzigingen van de conclusies van zowel de quickscan flora en fauna als het aanvullende vleermuizen- en huismussenonderzoek zijn dan ook redelijkerwijs niet aan de orde. Hoewel de onderzoeken onder de oude wet- en regelgeving hebben plaatsgevonden, blijkt uit het voorgaande dat er geen significante wijzigingen zijn gekomen met de Omgevingswet die de rapportage zouden vereisen te worden geactualiseerd. De bevindingen blijven hetzelfde en de conclusies van de rapportages blijven ongewijzigd.

Stikstofonderzoek
Verder blijkt uit het stikstofonderzoek dat het projectgebied niet binnen de grenzen van een aangewezen Natura 2000-gebied ligt. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn de 'Rijntakken' op circa 0,4 km, het Duitse Vogelschutzgebiet 'Unterer Niederrhein' op circa 4,4 km en 'De Bruuk' op circa 12,2 km. Eventuele effecten zouden externe factoren betreffen, zoals geluids- en lichttoename en stikstofdepositie. Gezien de afstand tot het projectgebied worden externe effecten door licht, geluid en trillingen uitgesloten.

De beoogde ontwikkeling omvat de realisatie van een schoolgebouw, wat een toename van stikstofuitstoot met zich kan brengen. Een mogelijke toename van stikstofdepositie op de genoemde Natura 2000-gebieden is niet uit te sluiten. Het stikstofonderzoek, zowel voor de aanleg- als gebruiksfase, is momenteel in uitvoering. Voor de gebruiksfase zal in de berekeningen worden uitgegaan van de resultaten van de eerder genoemde enquête omtrent de verkeersgeneratie, welke samenhangt met het ophalen en brengen van kinderen door ouders. Deze aanpak biedt een realistische weergave van de feitelijke, toekomstige situatie. Zodra de rapportage beschikbaar is, wordt deze toegevoegd aan de bijlagen en zal de conclusie worden verwerkt in de ruimtelijke motivering.

Het projectgebied valt buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde deel van het NNN bevindt zich op ongeveer 400 meter ten zuidoosten van het projectgebied. Aangezien er geen sprake is van een functiewijziging, worden de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet aangetast. Vervolgonderzoek met betrekking tot het NNN wordt daarom niet als noodzakelijk beschouwd.

5.9.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect natuur en landschap is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.10 Ontplofbare oorlogsresten

5.10.1 Toetsingskader

Als gevolg van gevechtshandelingen uit de Tweede Wereldoorlog kunnen er ontplofbare oorlogsresten (OO's) in bepaalde gebieden aanwezig zijn. Deze explosieven vormen een risico voor de veiligheid van de aanwezigen tijdens de bouw of aanleg van initiatieven. Bovendien kan de openbare veiligheid in het geding komen. Onbedoelde detonaties kunnen bij uitvoering van werkzaamheden in het ergste geval leiden tot dodelijk letsel en zware schade aan materieel en de omgeving. Spontane vondsten van CS-OOO (certificatieschema opsporing onontplofte oorlogsresten). kunnen daarnaast zorgen voor stagnatie van de uitvoeringswerkzaamheden. Om deze risico's te beheersen is bij bepaalde projecten vooronderzoek naar mogelijke aanwezigheid van OO's noodzakelijk. Een dergelijk onderzoek identificeert de locaties met een verhoogd risico en bepaalt welke veiligheidsmaatregelen getroffen moeten worden. Op basis van de bevindingen kunnen gerichte detectie en indien nodig ruiming van de explosieven plaatsvinden voordat graaf- en aanlegwerkzaamheden beginnen.

5.10.2 Onderzoek

Ter plaatse van de projectlocatie zullen in het kader van de bouw van een IKC verschillende bodemroerende werkzaamheden plaatsvinden. Gezien de mogelijke aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten op de projectlocatie Schoolstraat 1 te Gendt is een projectleiderssamenvatting OO opgesteld door Beobom. Deze samenvatting is in de bijlagen opgenomen. Hierna volgt de conclusie.

Op basis van de beschikbare archiefgegevens, literatuur en luchtfotomateriaal kan worden gesteld dat binnen het projectgebied, in de niet-naoorlogs geroerde bodem, de volgende (sub)soorten OO kunnen zijn achtergebleven:

- Geschutmunitie, verschoten, diverse kalibers, met een maximaal kaliber van 155mm/15 cm tot een diepte van 2,50 meter minus maaiveld (maaiveld Tweede Wereldoorlog), oftewel tot 8,40m+NAP;
- Afwerpmunitie, afgeworpen, 500 lb. De maximale diepteligging kan door een gebrek aan geschikte sondeergegevens niet worden vastgesteld. Indien door de opdrachtgever sondeergegevens worden aangeleverd kan alsnog een verticale afbakening worden uitgevoerd.

Daar waar de bodem reeds aantoonbaar naoorlogs geroerd is, kunnen de werkzaamheden in principe zonder aanvullende maatregelen doorgang vinden. Daar waar de bodem niet aantoonbaar naoorlogs geroerd is, adviseert BeoBOM om voorafgaand aan de voorgenomen bodemroerende werkzaamheden een opsporingsproces, zoals bedoeld in het CS-OOO, uit te voeren om de risico's met betrekking tot het aantreffen van OO te minimaliseren. Op de betreffende locatie zijn milieukundige en archeologische onderzoeken uitgevoerd, evenals sonderingen. Voor de uitvoering van deze onderzoeken heeft Euroradar een projectplan opgesteld, dat is opgenomen in de bijlagen van deze ruimtelijke motivering. Dit projectplan is ter controle voorgelegd aan Xplosure en goedgekeurd. Na goedkeuring heeft Euroradar het onderzoek uitgevoerd en een proces-verbaal opgesteld, dat eveneens in de bijlagen is opgenomen.

5.10.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect niet gesprongen explosieven is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.11 Bodem

5.11.1 Toetsingskader

Het meewegen van de (milieuhygiënische) bodemkwaliteit is onderdeel van een brede afweging over de kwaliteit van de leefomgeving in relatie tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Een omgevingsplan bevat daarom in ieder geval waarden voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem voor het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie. Het gaat daarbij om een gebouw of een deel van een gebouw dat de bodem raakt en waar personen meer dan twee uur per dag aaneengesloten aanwezig zullen zijn. Ook de aangrenzende tuin of perceel maakt hier onderdeel van uit.

Het Bkl bevat instructieregels voor het bouwen van bodemgevoelige gebouwen op bodemgevoelige locaties. Bij het bepalen van de waarden voor de toelaatbare kwaliteit houdt de gemeente rekening met de interventiewaarden voor de verschillende stoffen in de bodem en neemt de gemeente de grenswaarden in acht (artikel 5.89i en 5.89j Bkl). Bij overschrijding van de toelaatbare kwaliteit kan alleen gebouwd worden als de door de gemeente voorgeschreven sanerende of andere beschermende maatregelen worden getroffen (artikel 5.89k en 5.98ka Bkl).
Daarnaast is in het omgevingsplan de landbodem in verband met grondverzet in de bodemfunctieklassen landbouw/natuur, wonen en industrie ingedeeld, rekening houdend met de functie van de locatie (artikel 5.89p Bkl). Ook kunnen in het omgevingsplan bodembeheergebieden zijn aangewezen (artikel 5.89o Bkl).

5.11.2 Onderzoek

De bodemkwaliteit moet geschikt zijn voor de gewenste ontwikkeling. Met het planvoornemen is namelijk sprake van een bodemgevoelig gebouw. Een gebouw met een onderwijsfunctie en een bijeenkomstfunctie voor kinderopvang en nevengebruiksfuncties daarvan moet altijd op een schone grond gebouwd worden om ervoor te zorgen dat het veilig is om op te ver-

blijven. Voor onderhavig planvoornemen is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. De rapportage is in de bijlagen opgenomen.

Uit het verkennend bomdeonderzoek volgt dat tijdens de veldinspectie op de locatie geen waarnemingen zijn gedaan die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreiniging of bronnen van verontreiniging.

In het opgeboorde bodemmateriaal zijn in de bovengrond van boringen 02 en 13 sporen baksteen waargenomen.

Uit de analyseresultaten blijkt dat na uitsplitsing van grondmengmonster MM1 in de bovengrond en ondergrond geen overschrijding van de interventiewaarde is aangetoond. Uit de monsterconclusie van de indicatieve toetsing kwaliteit blijkt dat de grondmengmonsters van de boven- en ondergrond voldoen aan de kwaliteitsklasse landbouw/natuur. In het freatisch grondwater zijn geen verhogingen ten opzichte van de signaleringswaarde van de Bkl gemeten.

De resultaten van dit bodemonderzoek geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek en vormen geen belemmering in het kader van een omgevingsplanactiviteit (OPA) voor de realisatie van een Integraal Kind Centrum (IKC) en parkeerplaatsen.
In het kader van dit onderzoek is geen asbest in bodem onderzoek conform de NEN 5707 / 5897 verricht naar het voorkomen van asbest in de bodem en op het maaiveld. Wel heeft een inspectie van het terrein plaatsgevonden. Op het maaiveld en in de vrijkomende grond zijn visueel geen asbestverdachte materialen aangetroffen. De aangetroffen bijmengingen met baksteen worden niet als asbestverdacht beschouwd. Het voorliggende onderzoek doet echter geen bindende uitspraak over de aan- of afwezigheid van asbest in de bodem binnen de onderzoekslocatie.

Indien er werkzaamheden plaatsvinden, waarbij grond vrijkomt, kan de grond niet zonder meer worden afgevoerd of elders worden toegepast. Ten aanzien van hergebruik van deze grond elders is het Besluit bodemkwaliteit in combinatie met de bodemvoorschriften bij milieubelastende activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het omgevingsplan (met bodemkwaliteitskaart) van toepassing.

5.11.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect bodem is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.12 Weging van het waterbelang

5.12.1 Toetsingskader

Het milieuaspect water vormt een integraal onderdeel van het omgevingsbeleid. Onder de Omgevingswet is het wettelijk verplicht om, in het kader van het Besluit kwaliteit leefomgeving artikel 5.37, lid 1, een ‘weging van het waterbelang’ uit te voeren bij ruimtelijke plannen, zoals nieuwbouwprojecten. De weging van het waterbelang is een instrument waarmee de waterhuishoudkundige belangen een doorlopende positie krijgen in het ruimtelijke beleid, niet alleen op basis van concrete ontwikkelingen. Middels de weging van waterbelangen dient inzicht te worden geboden in de effecten van het initiatief op afvalwater, grondwater, oppervlaktewater, hemelwater/regenwater en drinkwater. De weging van het waterbelang zorgt ervoor dat per initiatief de klimaatbestendigheid van het watersysteem en een water robuuste inrichting van de omgeving vroegtijdig in de planvorming worden betrokken (artikel 5.37 lid 1 van het Bkl). Daarbij is het van belang dat waterbeheerders vroegtijdig worden betrokken bij de planvorming. Ook is het belangrijk dat er op een gestructureerde wijze afstemming tussen het waterschap en de gemeente plaatsvindt, waarbij een constructieve en doorlopende afstemming van belang is.

Naast het vroegtijdig betrekken van de waterbeheerders bij de planvorming kunnen initiatiefnemers online middels de digitale watertoets nagaan of hun project voldoende rekening houdt met de waterbelangen. Uit de digitale watertoets volgt een advies welke wateraspecten relevant zijn voor het project en waarom. Aanvullend op dit advies dient in onderhavige ruimtelijke motivering verantwoording afgelegd te worden over de manier waarop is omgegaan met de inbreng van de waterbeheerders. Dit gebeurt meestal in de ‘weging van het waterbelang’ van het ruimtelijke project. Dit proces krijgt onder de naam ‘weging van waterbelangen’ (onder de oude wetgeving bekend als de watertoets) een plaats bij het evenwichtig toedelen van functies aan locaties.

5.12.2 Onderzoek

Zoals eerder aangegeven, valt het projectgebied onder het beheer van waterschap Rivierenland. Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is een weging van het waterbelang opgesteld. De realisatie van een nieuw IKC heeft namelijk mogelijk invloed op de bestaande waterhuishouding. Tevens dient het planvoornemen rekening te houden met het geldend beleid. Het rapport ‘weging van het waterbelang’ is opgenomen als separate bijlage. Hierna volgt de conclusie.

Bodemopbouw

Het plangebied ligt reeds hoger dan het openbaar gebied met een maaiveldhoogte van ca. 10,7 tot 11,2 m +NAP. Binnen het plangebied wordt de gemiddelde hoogste grondwaterstand verwacht op ca. 10,1 m +NAP. Door het aanhouden van een geadviseerd bouwpeil van 30 cm boven de kruin van de weg (minimaal 11 m +NAP) worden er geen problemen verwacht in verband met grondwater en/of afstromend hemelwater en wordt voldaan aan de streefpeilen. Het omliggend maaiveld dient zo geprofileerd te worden dat hemelwater naar groenstructuren of een hemelwatervoorziening stroomt en niet naar bebouwing of derden toe.

Afvalwater

De bestaande verharding is aangesloten op het gemeentelijk gemengd rioolstelsel. In de huidige situatie zijn er geen bergingsvoorzieningen aanwezig. Bij de nieuwbouw wordt op het eigen perceel een geheel gescheiden stelsel aangelegd. Het hemelwater wordt aangesloten op het aanwezig HWA-riool onder de Schoolstraat. Om te beoordelen of de diameter

van het HWA-riool voldoet is een berekening nodig van het aantal m3 dat bij piekmomenten wordt geloosd. Deze capaciteitsberekening wordt in een latere fase door de gemeente opgepakt. Door het planvoornemen zal de vuilwaterhoeveelheid vanuit het plangebied naar verwachting ca. 0,8-1,2 m³/u bedragen. Door het aanleggen van een gescheiden stelsel met een verwachte verhardingsafname zal de toekomstige vuilwaterhoeveelheid vanuit het plangebied naar verwachting zonder aanpassingen door het bestaande stelsel verwerkt kunnen worden. Voor een wijziging aan de rioolaansluiting dient te zijner tijd een aanvraag ingediend te worden bij de gemeente Lingewaard.

Hemelwater

In de nieuwbouw van 1.395 m² op de begane grond en 1.105 m² op de eerste verdieping zullen verschillende ruimtes worden gerealiseerd, zoals een conciërge- en EHBO-ruimte, een kantoorruimte, teamruimtes, slaapkamers, kinder- en personeelstoiletten, verschoonruimtes, werkkasten en bergingen, een speellokaal en een projectruimte/atelier. Door het planvoornemen zal de totale verharding afnemen (bijkomend groen en onverharde speelruimte). Hierdoor is er vanuit het beleid geen verplichting om bijkomende hemelwaterverwerking in te passen. In het kader van klimaatadaptatief bouwen is het streven om zoveel mogelijk hemelwater lokaal in het plangebied te verwerken. In verband met de verwachte kleiige ondergrond kan er binnen het plangebied matig tot slecht hemelwater worden geïnfiltreerd. Om hieraan invulling te geven, is ervoor gekozen om zo veel mogelijk bovengronds af te koppelen en het hemelwater waar mogelijk te bergen op het dak.

Het is mogelijk op het licht hellend dak onder/rondom de installaties een groendak aan te leggen. Hiervoor is er een oppervlak van ca. 690 m2 beschikbaar.

Gezien de verwachte beperkte infiltratiecapaciteit van de huidige bodem is de insteek om toekomstig hemelwater gescheiden aan te sluiten op het HWA-riool onder de Schoolstraat.

Kortom, ten opzichte van de bestaande situatie wordt hydrologisch gezien positief ontwikkeld. Bij het definitieve bouwplan dienen de uiteindelijke afval- en hemelwaterstelsels gedetailleerd conform het geldende beleid uitgewerkt en opgenomen te worden samen met een toekomstig maaiveldprofiel. Tevens dienen er afspraken gemaakt te worden over het beheer en onderhoud van het terrein en de bergingsvoorzieningen.

Door de verhardingsafname, aanleg van een gescheiden stelsel, een hemelwatervoorziening op eigen terrein en rekening te houden met de genoemde aandachtspunten wordt hydrologisch gezien positief ontwikkeld en is geen verhoogd risico op wateroverlast te verwachten door de voorgenomen planontwikkeling

5.12.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect weging van het waterbelang is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.13 Archeologie, cultuurhistorie en landschap

5.13.1 Toetsingskader

De Omgevingswet streeft naar een evenwichtige benadering van het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving, met specifieke aandacht voor diverse belangen, waaronder cultureel erfgoed.

Sinds 2016 is de regelgeving met betrekking tot het behoud en beheer van cultureel erfgoed ondergebracht in de Erfgoedwet. Deze wet, in combinatie met de Omgevingswet, biedt een allesomvattende bescherming van het cultureel erfgoed. Provincies en gemeenten moeten in hun omgevingsplannen rekening houden met het belang en behoud van cultureel erfgoed, inclusief werelderfgoed. Dit vereist een grondige inventarisatie en analyse van het erfgoed binnen hun grenzen, gevolgd door het opnemen van een passend beschermingsregime in het omgevingsplan.

In het omgevingsplan van de gemeente Lingewaard is cultureel erfgoed in paragraaf 22.2.6 opgenomen. In artikel 22.22 wordt vermeld dat indien een activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van minder dan 100 m2, de voorschriften voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek in het kader van een omgevingsvergunningaanvraag of de uitvoering van een werk, geen bouwwerk zijnde, of een werkzaamheid, niet van toepassing zijn. In artikel 22.28 worden inperkingen hierop gegeven. Ook wordt in artikel 22.286, lid 2 aangegeven dat bij een aanvraag om een omgevingsvergunning een rapport verstrekt dient te worden waarin de archeologische waarde van de locatie in voldoende mate is vastgesteld.

Cultureel erfgoed bestaat uit vijf elementen[10]:

- Monumenten (gebouwd en aangelegd (groen) cultureel erfgoed);
- Archeologische monumenten;
- Stads- en dorpsgezichten;
- Cultuurlandschappen;
- Roerend en immaterieel erfgoed.

Provincies en gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om deze elementen te beschermen via hun omgevingsplannen. Een cruciale overweging hierbij is welke elementen van cultureel erfgoed zich binnen hun grenzen of direct daarbuiten bevinden, en welke specifieke elementen men wil (of moet) beschermen. Hierbij dienen de instructieregels in de artikelen 5.130 en 5.131 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en de al-

[10] https://www.cultureelerfgoed.nl/binaries/cultureelerfgoed/documenten/publicaties/2020/01/01/handreiking-begrippenkader-cultureel-erfgoed-onder-de-omgevingswet/Handreiking-Begrippenkader-cultureel-erfgoed-onder-Omgevingswet-2022.pdf

gemene regels uit hoofdstuk 13 en 14 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) (met betrekking tot rijksmonumenten en werelderfgoed) in acht te worden genomen.

Provincies en gemeenten krijgen hierbij ondersteuning van specialisten van zowel de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) als het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Deze ministeries dragen bij aan de ontwikkeling van de wet en de daarbij behorende regels, zijn betrokken bij het opstellen van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en leveren kennis en informatie voor andere overheidsinstanties.
De wet- en regelgeving voor het behoud en beheer van cultureel erfgoed en archeologie in Nederland is vastgelegd in het Bkl, Bal, en de provinciale/gemeentelijke omgevingsplannen. Op basis hiervan is het verplicht om bij de afweging van belangen de vijf elementen van cultureel erfgoed in overweging te nemen.

Voor de bescherming van het landschap in Nederland is het Europees landschapsverdrag van toepassing. Dit verdrag erkent de landschappen als integraal onderdeel van de fysieke leefomgeving. Volgens artikel 1.2, lid 1, sub g van de Omgevingswet worden 'landschappen' officieel aangemerkt als onderdeel van de fysieke leefomgeving. Het beleid met betrekking tot landschappen kan worden vastgelegd in een omgevingsvisie door het Rijk, de provincie of de gemeente. Sommige landschapswaarden zijn ook verankerd in instructieregels van het Bkl. Een voorbeeld hiervan is te vinden in artikel 5.129 van het Bkl, waar een instructieregel is opgenomen met betrekking tot het behoud van het uitzicht op de vrije horizon van de zee. Een ander voorbeeld betreft de instructieregel over het cultureel erfgoed, waarbij onder andere de bescherming van cultuurlandschappen wordt benadrukt. Overheden dienen ook rekening te houden met landschappelijke kwaliteit bij het toewijzen van functies aan locaties, zoals bepaald in artikel 2.4 en 4.2 van de Omgevingswet.

5.13.2 Onderzoek

Archeologie

Volgens het bestemmingsplan 'Kom Gendt' is aan het projectgebied geen dubbelbestemming met betrekking tot archeologie aangewezen. Wel ligt het projectgebied volgens de archeologische beleidskaart (2021) in een gebied met een hoge verwachte dichtheid aan archeologische resten (Waarde-Archeologie 4). Bij bodemingrepen dieper dan 30 cm beneden maaiveld en groter dan 200 vierkante meter is vroegtijdig waardestellend archeologisch vooronderzoek conform KNA noodzakelijk. Gezien het planvoornemen is een archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd. De rapportage is als bijlage opgenomen.

Conclusie archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek
Uit het archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek volgt dat de bodemopbouw binnen het plangebied aantoont dat het plangebied in een dynamisch gebied ligt. De oudste aangeboorde afzettingen betreffen hoogstwaarschijnlijk de afzettingen behorende tot de stroomgordel van Waal. Deze stroomgordel was actief in de midden-bronstijd. Na deze periode is het plangebied deel gaan uitmaken van de oeverwal en komgebied van de Waal, die zuidelijker lag. De top van de bodem wordt gevormd door de bouwvoor en/of een (sub-)recent opgebracht pakket.
Uit het bureauonderzoek worden er onder de afzettingen van de Holocene rivieren eventueel aanwezige archeologische resten verwacht uit de periode jager-verzamelaars. Dit niveau ligt buiten het bereik van de boringen. Om deze reden kan er geen uitspraak gedaan worden over de mogelijke aanwezigheid van dit archeologisch niveau, behalve dat dit niveau dieper ligt dan de diepte van de voorgenomen graafwerkzaamheden.

In de top van de beddingafzettingen van de Waal kunnen resten worden verwacht vanaf de late bronstijd. Deze beddingafzettingen worden verwacht op gemiddeld 6,17 meter +NAP (circa 460 centimeter onder maaiveld). Jongere sporen kunnen worden verwacht in de oeverwalafzettingen van de Waal. In de oeverwalafzettingen zijn vegetatiehorizonten waargenomen die mogelijk een begaanbaar loopniveau vormde (circa 210 tot 280 centimeter onder maaiveld). Op basis van het veldonderzoek middels boringen kan de ouderdom van de vegetatiehorizonten niet vastgesteld worden. Er zijn geen diepgaande verstoringen waargenomen. Op basis hiervan blijft de hoge verwachting voor de periode late bronstijd – vroege middeleeuwen gehandhaafd. Eventueel archeologische resten uit deze periode worden in de top van de oeverafzettingen en in de vegetatiehorizonten verwacht. De top van oeverafzettingen zijn aangetroffen op circa 20 tot 45 centimeter onder maaiveld (circa 10,32 tot 10,77 meter +NAP) en de vegetatiehorizonten op circa 210 tot 280 centimeter onder maaiveld.

Voor archeologische resten uit de late middeleeuwen – nieuwe tijd geldt een lage verwachting. Voor deze periode zijn er geen indicatie voor een archeologische laag gevonden die duiden op eventueel aanwezige archeologische resten. Om deze redenen blijft de lage verwachting uit het bureauonderzoek voor de periode late middeleeuwen – nieuwe tijd gehandhaafd.

Aanbevelingen
Op basis van het uitgevoerde verkennend veldonderzoek door middel van boringen kan worden gesteld dat in het plangebied de natuurlijke afzettingen bestaan uit beddingafzettingen van de Waal stroomgordel die vervolgens zijn afgedekt door oeveren komafzettingen. Er zijn geen diepgaande verstoring van het bodemprofiel waargenomen. Op basis hiervan kunnen eventueel aanwezige archeologische resten in goede staat aangetroffen worden. Voor het plangebied geldt een hoge verwachting voor de periode late bronstijd – vroege middeleeuwen. Deze wordt op basis van de boringen gehandhaafd.

De diepte van de toekomstige bodemverstoring is niet bekend. Mogelijk aanwezige archeologische resten worden vanaf 0,2 meter beneden maaiveld verwacht. Omwille hiervan wordt om bovenstaande redenen een archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht voor het plangebied. Een vervolgonderzoek dient dan meer inzicht te geven in de aanwezigheid van archeologische resten. Dit vervolgonderzoek vindt bij voorkeur in de

vorm van een proefsleuvenonderzoek plaats. Hiervoor dient voorafgaand een Programma van Eisen (PvE) ter toetsing te worden voorgelegd aan de bevoegde overheid (gemeente Lingewaard).

Gezien de aanwezigheid van oorlog gerelateerde en ontplofbare resten (munitie, mijnen, e.d.) dient dit proefsleuvenonderzoek te worden uitgevoerd onder begeleiding van een CS-OOO gecertificeerd bedrijf.

Archeologisch vervolgonderzoek
Het archeologisch vervolgonderzoek wordt uitgevoerd. De vergunning voor het onderdeel bouwen wordt verleend onder de voorwaarde dat het archeologisch vervolgonderzoek is uitgevoerd en uit de conclusie volgt dat er al dan niet door het treffen van maatregelen of nadere voorschriften geen belemmeringen zijn. Het bevoegd gezag zal over de eindrapportage een selectiebesluit nemen.

Cultuurhistorie
Aan de hand van de 'Erfgoedmonitor'[11] en de kaarten in Atlas Leefomgeving is bepaald of in en rondom het projectgebied relevante cultuurhistorische waarden aanwezig zijn. Een uitsnede hiervan is opgenomen in figuur 5.2. Hieruit volgt dat binnen het projectgebied geen sprake is van de aanwezigheid van cultuurhistorische waarden. In de omgeving van het projectgebied zijn wel enkele cultuurhistorische elementen gelegen, waaronder Rijksmonumenten, monumentale bomen, en landgoed Eikenrode met groenaanleg.

Met het planvoornemen wordt rekening gehouden met beeldbepalende elementen en de karakteristiek van het gebouw. Het te bouwen schoolgebouw wordt met zorgvuldigheid ontworpen met extra aandacht voor architectonische uitstraling, zodat het aansluit op het huidige bebouwingsbeeld. Het initiatief zal hierdoor de aanwezige cultuurhistorische waarden in de omgeving niet belemmeren. Tevens wordt voldaan aan de eisen gesteld in de Welstandsnota van de gemeente Lingewaard, zoals behandeld in paragraaf 4.5.2.

Landschap
Cultuurhistorische landschappen zijn gebieden met concentraties van samenhangende cultuurhistorische kenmerken en waarden. Het zijn gebieden die representatief zijn voor de agrarische cultuurlandschappen van zand, klei en verdwenen veen, maar ook voor de landschappen gevormd door waterbeheersing en defensie, zoals overlaten en waterlinies[12].

Om uitspraak te kunnen doen met betrekking tot cultuurhistorische landschappen, wordt verwezen naar het landsdekkend datasysteem 'Cultuurhistorisch GIS' (CultGIS), dat informatie bevat over historisch-geografische fenomenen. Uit gegevens van CultGIS blijkt dat het projectgebied zich bevindt in een rivierengebied[13]. Op de kaart van CultGIS zijn ook 70 aandachtsgebieden aangewezen. Omdat het projectgebied niet in een dergelijk aandachtsgebied ligt en er al bestaande bebouwing en functies aanwezig zijn, kan worden aangenomen dat het voorgenomen plan geen belemmering vormt voor het bestaande cultuurhistorische landschap.

5.13.3 Conclusie
Vanuit het milieuaspect archeologie, cultuurhistorie en landschap is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.14 Gezondheid

5.14.1 Toetsingskader
In artikel 1.3 van de Omgevingswet worden de maatschappelijke doelen van de wet uiteengezet, waaronder het bereiken en in stand houden van een gezonde fysieke leefomgeving. Er bestaat landelijk de wens om gezondheid meer integraal en volwaardig te betrekken in het nationale en lokale beleid over de fysieke leefomgeving. De inrichting van de fysieke leefomgeving kan direct bijdragen aan de gezondheid van inwoners. Een gezonde leefomgeving ervaren bewoners namelijk als prettig, nodigt uit tot gezond gedrag en biedt bescherming tegen negatieve omgevingsinvloeden.

Binnen de Omgevingswet hebben decentrale overheden de mogelijkheid om hun eigen gezondheidsambities en regels vast te leggen en uit te werken via instrumenten zoals de omgevingsvisie, omgevingsverordening en programma's. De beleidsambities met betrekking tot gezondheid kunnen sterk variëren per gemeente. Tevens hebben veel gemeenten ervoor gekozen om beleidsneutraal over te gaan naar de Omgevingswet. Dit houdt in dat voornamelijk in de beginfase na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, gemeenten nog geen tot weinig beleid zullen hebben met betrekking tot gezondheid. In een later stadium zal het beleid sterk per gemeente verschillen.

In artikel 3.3 van de Omgevingswet staat dat het bevoegd gezag in de omgevingsvisie rekening moet houden met milieubeginselen. Artikel 191 van het 'Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie' kent 4 milieubeginselen:
- het voorzorgsbeginsel;
- het beginsel van preventief handelen;
- het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron bestreden moeten worden;
- het beginsel dat de vervuiler betaalt.

[11] https://rce.webgispublisher.nl/?map=RCE%5FErfgoedmonitor#
[12] https://data.overheid.nl/dataset/5630-cultuurhistorische-waardenkaart-2010--cultuurhistorische-landschappen
[13] https://rce.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=CultGIS

In de omgevingsvisie van de gemeente Lingewaard speelt gezondheid een prominente rol. De visie benadrukt dat gezondheid een integraal onderdeel is van alle ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente. Het document stelt dat de inrichting van woon- en werkomgevingen, mobiliteit en gebouwen zowel de bescherming als bevordering van gezondheid kan ondersteunen. Daarom wordt er in de omgevingsvisie steeds meer aandacht besteed aan het creëren van een gezonde leefomgeving, met nadruk op zowel psychische als fysieke gezondheid. Gezondheid wordt in de visie besproken in relatie tot andere relevante aspecten, zoals luchtkwaliteit, afstand tot schadelijke bronnen en gevoelige functies. Specifiek voor publieke ruimtes, zoals schoolomgevingen, wordt in de visie aangegeven dat deze rookvrij moeten zijn om de gezondheid van de gebruikers te waarborgen.

In de omgevingsvisie van de gemeente Lingewaard wordt het aspect ‘gezondheid’ veelvuldig benoemd. Gezondheid is onderdeel van alle ontwikkelingen in de leefomgeving. Ruimtelijke keuzes in de woon- en werkomgeving, bij mobiliteit en bij gebouwen, kunnen gezondheid beschermen en bevorderen. Vandaar dat er bij de landschappelijke inrichting steeds meer rekening wordt gehouden met een gezonde leefomgeving. Dit geldt voor zowel psychische als fysieke gezondheid. Gezondheid wordt besproken in relatie tot andere aspecten, zoals luchtkwaliteit, voldoende afstand houden tussen schadelijke bronnen en gevoelige functies. Specifiek bij publieke ruimten zoals een schoolomgeving wordt aangegeven dat deze rookvrij dient te zijn.

Gezien de centrale rol van het gezondheidsaspect binnen de Omgevingswet, vereist dit aspect een brede motivering. Milieuaspecten zoals geluid, luchtkwaliteit, geur en waterkwaliteit zijn nauw verweven met gezondheid. Daarom wordt in deze paragraaf ook verwezen naar andere milieuaspecten in deze ruimtelijke motivering.

5.14.2 Onderzoek

Aangezien het planvoornemen de realisatie van een IKC-gebouw met onderwijsfunctie betreft, is het essentieel om te onderzoeken op welke manier dit initiatief rekening houdt met het gezondheidsaspect. De sloop van de verouderde bebouwing van het huidige IKC en de nieuwbouw dragen bij aan de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. In de nieuwe bouwplannen worden diverse klimaatadaptieve en duurzame voorzieningen geïntegreerd, die de gezondheid en het welzijn van de gebruikers bevorderen. De aanwezigheid van ruime, groene buitenruimtes en multifunctionele speel- en sportfaciliteiten biedt volop mogelijkheden voor beweging en ontspanning, wat essentieel is voor de gezondheid van zowel kinderen als leraren. Verder zal het IKC rookvrij zijn, wat een belangrijke maatregel is voor het bevorderen van een gezonde omgeving. Er zijn verder geen bijzondere omstandigheden die ernstige nadelige gevolgen voor de gezondheid zouden kunnen veroorzaken, wat een weigering van de omgevingsvergunning rechtvaardigt. Andere milieuaspecten, die nauw verbonden zijn met gezondheid en in deze ruimtelijke motivering aan bod komen, bevestigen dat er geen belemmeringen zijn voor het planvoornemen.

5.14.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect gezondheid is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.15 Mer-beoordeling

5.15.1 Toetsingskader

De regels over de milieueffectrapportage zijn opgenomen in afdeling 16.4 van de Omgevingswet en in hoofdstuk 11 en bijlage V bij het Omgevingsbesluit. Per project dient te worden besloten of er een mer-plicht geldt, of dat er aanvankelijk slechts een mer-beoordeling wordt gevraagd. In bijlage V bij het Omgevingsbesluit staan de projecten en de daarvoor benodigde besluiten waarvoor een mer-beoordelingsplicht of een mer-plicht van kracht zijn.

In kolom 1 zijn de categorieën van projecten aangewezen, waaronder een ‘stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen’ (J11). Voor deze categorie project is een mer-plicht, zoals genoemd in artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder a, niet van toepassing (kolom 2). Echter, bij de aanleg, wijziging of uitbreiding van een ‘stedelijk ontwikkelingsproject’ geldt een mer-beoordelingsplicht (kolom 3). Dit houdt in dat de initiatiefnemer van een project mededeling dient te doen bij het bevoegd gezag. De mededeling is ook wel een aanmeldnotitie en bevat een beschrijving van het project, de locatie en de mogelijke milieueffecten. Het bevoegd gezag beslist op basis daarvan of een mer nodig is.
Of voor IKC De Vonkenmorgen een mer-beoordelingsplicht geldt, is bepalend of het project onder de benaming ‘stedelijk ontwikkelingsproject’ valt.

Of een project als een stedelijk ontwikkelingsproject wordt beschouwd, hangt af van de specifieke omstandigheden van dat project. Aspecten zoals de aard, omvang, locatie, en omgeving van de ontwikkeling, de toename van bebouwd oppervlak, en het al dan niet plaatsvinden van een functiewijziging spelen hierbij een rol. Dit is niet uitsluitend gebaseerd op de vraag of er (netto) aanzienlijke negatieve milieueffecten kunnen optreden. Het kan variëren per regio of een beoogde ontwikkeling als een stedelijk ontwikkelingsproject wordt aangemerkt.

5.15.2 Onderzoek

Gezien de omvang en locatie kan de voorgenomen ontwikkeling, de bouw van een nieuw IKC, niet worden beschouwd als een stedelijk ontwikkelingsproject. In de huidige is situatie is er reeds sprake van een maatschappelijke bestemming, wat betekent dat er geen sprake is van een ingrijpende verandering in het projectgebied. Het opstellen van een mer-aanmeldnotitie, om te onderzoeken of er aanzienlijke milieueffecten met de ontwikkeling kunnen optreden, is daarom niet benodigd

5.15.3 Conclusie

Vanuit het milieuaspect ‘mer-beoordeling’ is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Tabel 5.10 Gedeelte ‘stedelijk ontwikkelingsproject’ bijlage V Omgevingsbesluit

	Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4
Nr.	Projecten	Gevallen waarin de mer-plicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet)	Gevallen waarin de mer-beoordelingsplicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet)	Besluiten als bedoeld in artikel 11.6, derde lid, onder c, van dit besluit
J11	Stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en de aanleg van parkeerterreinen	Niet van toepassing	Aanleg, wijziging of uitbreiding	Het omgevingsplan

6 Financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.1 Financieel-economische haalbaarheid

6.1.1 Toetsingskader

Kostenverhaal houdt de verplichting voor de gemeente in om er in dat geval voor te zorgen dat de kosten, die zij maakt om deze ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken, verhaald worden op de initiatiefnemer.

In artikel 13.13 van de Omgevingswet staat aangegeven dat bij de volgende planologische besluiten het kostenverhaal aan de orde kan zijn:

- bij het wijzigen van het omgevingsplan;
- bij een omgevingsvergunningaanvraag voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Wanneer er sprake is van een van de voorgenoemde besluiten, moet er worden beoordeeld of er sprake is van een bouwactiviteit in de zin van artikel 8.13 van het Omgevingsbesluit. Dit artikel definieert een bouwactiviteit als volgt:

- de bouw van een of meer gebouwen met een woonfunctie;
- de bouw van een of meer hoofdgebouwen anders dan gebouwen met een woonfunctie;
- de uitbreiding van een gebouw met ten minste 1.000 m² bruto-vloeroppervlakte of met een of meer gebouwen met een woonfunctie;
- de bouw van een gebouw dat geen hoofdgebouw als bedoeld onder b is, met ten minste 1.000 m² bruto-vloeroppervlakte;
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen met andere gebruiksfuncties dan een woonfunctie tot gebouwen met een woonfunctie, mits het ten minste tien woonfuncties betreft; of
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen met andere gebruiksfuncties dan een kantoorfunctie, een winkelfunctie of een bijeenkomstfunctie voor het verstrekken van consumpties voor het gebruik ter plaatse tot gebouwen met een of meer van deze gebruiksfuncties, mits de cumulatieve bruto-vloeroppervlakte van de nieuwe gebruiksfuncties ten minste 1.500 m² bedraagt.

Wanneer van het bovenstaande sprake is, is de gemeente verplicht om kosten te verhalen. Bovenstaande bouwactiviteiten zijn kostenverhaalplichtig. Dit kan op twee manieren:

- privaatrechtelijk kostenverhaal: in een anterieure overeenkomst (afdeling 13.6.2 Omgevingswet);
- publiekrechtelijk kostenverhaal: kostenverhaalregels in een omgevingsplan, kostenverhaalvoorschriften in een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (afdeling 13.6.3 Omgevingswet).

Het afsluiten van een anterieure overeenkomst tussen de initiatiefnemer van de bouwactiviteit en het bevoegd gezag heeft daarbij de voorkeur. Wanneer het niet mogelijk is om een overeenkomst te sluiten, is de publiekrechtelijke weg verplicht. Dat betekent dat het bevoegd gezag dan de kosten op basis van de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit verhaalt. Zolang de kostenverhaalbijdrage niet is betaald, is het verboden om de bouwwerkzaamheden uit te voeren.

Slechts in een aantal specifieke gevallen *kan* de gemeente afwijken van het verplichte kostenverhaal (artikel 8.14 Omgevingsbesluit):

a. Het totaal van de verschuldigde geldsommen dat op grond van artikel 13.18 van de wet kan worden verhaald, bedraagt minder dan € 10.000,-.
b. Er zijn geen verhaalbare kosten als bedoeld in de onderdelen A5 tot en met A9 van bijlage IV1.
c. De verhaalbare kosten alleen de aansluiting van een locatie op de openbare ruimte of de aansluiting op nutsvoorzieningen betreffen.

Onder de Omgevingswet is een bestuursorgaan onder bepaalde omstandigheden verplicht om kosten te verhalen op partijen die bouwactiviteiten of activiteiten met het oog op gebruik verrichten op grond van een nieuw toegedeelde functie. Dit geldt voor kosten die verband houden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen kostensoorten.

In dit geval is er echter geen sprake van een nieuw toegedeelde functie, omdat het project binnen de bestaande onderwijsfunctie valt. Bovendien treedt de gemeente zelf op als bouwheer en financiert zij het project. Hierdoor is er geen wettelijke verplichting tot kostenverhaal.

De financiële en economische haalbaarheid van het plan is daarmee verzekerd. Het benodigde budget voor het project is opgenomen in de programmabegroting van de gemeente.

6.2 Maatschappelijke verantwoording

6.2.1 Participatie en omgevingsdialoog

Onder de Omgevingswet vormt participatie een belangrijk onderdeel. De Omgevingswet stimuleert om al in een vroeg stadium belanghebbenden, zoals omwonenden, te betrekken, zodat hun belangen, standpunten en ideeën tijdig kunnen worden ingebracht. In maart 2024 heeft de gemeente Lingewaard het participatiebeleid vastgesteld, inclusief de Lingewaardse participatieaanpak, die als basis dient voor het voorliggende participatievraagstuk.

Voor voorliggend planvoornemen is een participatieplan opgesteld. Deze is in de bijlagen opgenomen. In het participatieplan worden de uitgangspunten van participatie beschreven. Daarnaast worden de verschillende fasen van de participatieaanpak uiteengezet, gevolgd door een voorstel specifiek voor dit project. Naast participatie is effectieve communicatie over de nieuwbouw van groot belang. Hiervoor is een specifiek communicatieplan met een contentkalender opgesteld. Verder is een participatie-

verslag opgesteld. Het project rondom de nieuwbouw van IKC De Vonkenmorgen is 2022 al gestart. Bij de vaststelling van het participatieplan voor dit project waren fase 1 en fase 2 van de Lingewaardse participatieaanpak al afgerond. De bevindingen uit deze fasen zijn verwerkt in het participatieverslag, dat is opgesteld ter afronding van fase 3. In dit verslag wordt toegelicht hoe de participatie is verlopen, welke doelgroepen in de verschillende fasen hebben deelgenomen, hoe hun inbreng is verwerkt, hoe zij het traject hebben ervaren en wat de uitkomsten van het proces zijn.

6.2.2 Vaststellingsprocedure

Voor de omgevingsvergunningaanvraag voor onderhavige buitenplanse omgevingsplanactiviteit wordt de reguliere procedure gevolgd. De beslistermijn begint te lopen zodra de aanvraag is ontvangen. Als het bevoegd gezag de beslissing op de aanvraag aanhoudt, begint de termijn te lopen op de dag waarop de aanhouding eindigt.

In de reguliere procedure bedraagt de beslistermijn in beginsel 8 weken. Het bevoegd gezag kan deze termijn eenmaal met maximaal 6 weken verlengen. Een omgevingsvergunning die is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure treedt in werking vanaf de dag na bekendmaking door het bevoegd gezag. Er geldt een uitzondering wanneer de vergunning een activiteit mogelijk maakt die kan leiden tot een onherstelbare verandering van een bestaande situatie, zoals bijvoorbeeld bij kap- of sloopactiviteiten. In dat geval moet het bevoegd gezag expliciet in de omgevingsvergunning opnemen dat deze 4 weken na bekendmaking in werking treedt. Hierdoor krijgen belanghebbenden de kans om een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. In geval van spoedeisende omstandigheden kan het bevoegd gezag afwijken van de termijn van 4 weken.

6.2.3 Bezwaar en beroep

Na de besluitvorming bestaat voor belanghebbenden de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen. Na het bezwaar is er nog de gelegenheid voor beroep en hoger beroep.

Separate bijlagen

Bijlage 1 Tekeningen huidige situatie

Bijlage 2 Tekeningen en gegevens toekomstige situatie

Bijlage 3 Welstandsadvies

Bijlage 4 Verkeersonderzoek

Bijlage 5 Akoestisch onderzoek activiteiten IKC

Bijlage 6 Omgevingsadvies VGGM

Bijlage 7 Quickscan flora en fauna

Bijlage 8 Vervolgonderzoek vleermuizen en huismussen

Bijlage 9 Ecologisch werkprotocol

Bijlage 10 Documenten OO

Bijlage 11 Verkennend bodemonderzoek

Bijlage 12 Weging van het waterbelang

Bijlage 13 Archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek

Bijlage 14 Participatie

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam
Nachtwachtlaan 20
1058 EA Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

‘s-Hertogenbosch
Willemsplein 2
5211 AK ’s-Hertogenbosch
+31 (0)73 208 91 55

Venlo
Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl

BRO | a movares company